

องค์กรและหลักการสอบสวนและพิจารณาคดีมรรยาททนายความ
ซึ่งเป็นหลักสากล

4.1 องค์กร และหลักที่ใช้ในการสอบสวนและพิจารณาคดีมรรยาท
ทนายความในประเทศฝรั่งเศส

วิชาชีพทนายความในประเทศฝรั่งเศสเป็นวิชาชีพที่มีการรวมกลุ่มของ
ผู้ประกอบการวิชาชีพกันเป็นเวลานานโดยเล็งเห็นประโยชน์ของการรวมตัวกันไม่ว่า
จะเป็นเรื่องการช่วยเหลือกันทางด้านวิชาการ หรือในเรื่องการเงินโดยเฉพาะ
การรวมตัวกันเพื่อควบคุมในเรื่องของจรรยาบรรณทางวิชาชีพ

องค์กรวิชาชีพทนายความของฝรั่งเศสได้รับการจัดตั้งขึ้นในรูปของ
สภา¹ เรียกว่า สภาทนายความ(Ordre)ในแต่ละจังหวัดจะมีการจัดตั้งสภาทนาย
ความของตนขึ้น โดยแยกกันเป็นอิสระไม่มีการแบ่งเป็นสภาทนายระดับชาติ หรือ
ระดับท้องถิ่น ซึ่งสมาชิกของสภาทนายความได้แก่ทนายความผู้ประกอบการวิชาชีพอยู่
ในเขตจังหวัดนั้นๆ ทนายความผู้เป็นสมาชิกสภานั้นต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติครบเงื่อนไข
ตามข้อบังคับของสภาทนายความแต่ละแห่ง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องประวัติ การศึกษา²
ความประพฤติและอื่นๆ เมื่อสภาทนายความรับบุคคลใดเป็นสมาชิกโดยการออกใบ

¹ อุดม รัฐอมฤต, สภาวิชาชีพ, วารสารนิติศาสตร์ ปีที่ 19 ฉบับที่ 2
มิถุนายน 2532 หน้า 113-129 และ สมคิด เลิศไพฑูรย์, องค์กรวิชาชีพ, วารสาร
อัยการ, ปีที่ 12 ฉบับที่ 141 พฤศจิกายน 2532, หน้า 101-112.

² René David, Legal Education, French Lawyer, Trans
lated by Michael Kinded, Louisiana state university press
Baton rouge, 1972, p.49-53

อนุญาตว่าความให้แล้ว ทนายความผู้หนึ่งจะต้องถือปฏิบัติตนตามข้อบังคับของสภาทนายความที่ตนสังกัดอยู่ อย่างไรก็ตามสมาชิกสภาทนายจะเป็นสมาชิกสภาทนายความพร้อมกัน 2 สภาในเวลาเดียวกันไม่ได้

สภาทนายความฝรั่งเศสนั้นมีสถานะทางกฎหมายเป็นนิติบุคคลในทางกฎหมายมหาชน³ ที่จัดทำบริการสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับความยุติธรรมด้วย ซึ่งกฎหมายที่จัดตั้งสภาทนายความนี้ได้อำนาจกับสภาทนายในเรื่อง การออกข้อบังคับควบคุมความประพฤติของทนายความผู้เป็นสมาชิก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเอื้ออำนวยความยุติธรรมให้แก่ประชาชน ผู้ใช้บริการของทนายความในเรื่อง อรรถคดี สภาวะเช่นนี้ทำให้สภาทนายความฝรั่งเศสมีความเป็นอิสระในการบริหารงาน ไม่ถูกควบคุมโดยสภาทนายที่มีลำดับสูงกว่า หรือถูกควบคุมโดยสมาคมทนายความ โดยเฉพาะในเรื่องการควบคุมความประพฤติและการสอบสวนพิจารณาคดีมรรยาททนายความซึ่งถือเป็น นิติกรรมทางตุลาการ (Acte Juridictionnel) อย่างไรก็ตามแม้ว่าสภาทนายจะมีความเป็นอิสระในการบริหารงานแต่ก็ยังอยู่ภายใต้การควบคุมของศาล ทั้งนี้ภายใต้เงื่อนไขและหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด

กรณีที่ฝ่ายปกครองจะควบคุมสภาทนายได้ดูเหมือนจะมีอยู่กรณีเดียวคือ ในเรื่องทรัพย์สิน ในกรณีทั่วไปการรับทรัพย์สินโดยไม่มีเงื่อนไขใดๆ สภาทนายสามารถรับได้ นั่นก็คือโดยไม่ต้องผ่านการควบคุมของฝ่ายปกครอง แต่ถ้าเป็นกรณีรับทรัพย์สินโดยมีเงื่อนไขภาระผูกพัน ฝ่ายปกครองมีอำนาจเข้ามาแทรกแซงได้ อย่างไรก็ตาม หากการรับทรัพย์สินของสภาทนายความนั้นมีข้อผูกพันให้สภาทนายต้องปฏิบัตินอกขอบวัตถุประสงค์ของสภาทนายแล้ว สภาทนายความก็ไม่สามารถรับทรัพย์สินดังกล่าวได้

³ Henry SOLUS et Roger PERROT, *Autonomie et personnalité des barreaux, Droit judiciaire privé, Tome I, Sirey, paris, 1961 p.812-813*

4.1.1 องค์การของสภานายความฝรั่งเศส

องค์การของสภานายความฝรั่งเศส ประกอบด้วย

1. ที่ประชุมใหญ่สภานายความ (L'assemblée générale)
2. คณะกรรมการสภานายความ (Conseil de l'ordre)
3. นายกสภานายความ (bâtonnier)

1. ที่ประชุมใหญ่ของสมาชิกสภานายความ (L'assemblée générale) ที่สังกัดสภานายความในแต่ละจังหวัด เป็นการประชุมใหญ่ของสมาชิกทุกคนที่สังกัดในสภานายความนั้น เพื่อทำหน้าที่ 3 ประการคือ

- 1.1 การประชุมเพื่อเลือกตั้งนายกสภานายความ (bâtonnier)
 - 1.2 การประชุมเพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการสภานายความ
 - 1.3 ให้คำปรึกษาในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสภานายความ
- องค์ประกอบของที่ประชุมใหญ่สภานายความ

สมาชิกสภานายความแต่ละสภาจะมีจำนวนไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับจำนวนสมาชิกที่สังกัดสภานายความว่ามีจำนวนเท่าใด หากสภานายนั้นมีจำนวนสมาชิกมากกว่า 20 คน ขึ้นไปที่ประชุมใหญ่จะถูกจัดแบ่งเป็นแผนกย่อย และจัดประชุมแยกกัน การประชุมจะจัดให้มีขึ้นปีละ 2 ครั้งในราวเดือนธันวาคม และพฤษภาคม โดยให้นายกสภานายเป็นประธานในที่ประชุม เรื่องที่นำเข้าสู่ประชุมส่วนใหญ่เป็นเรื่องกิจการที่เกี่ยวกับสภานายซึ่งเสนอโดยคณะกรรมการสภานายและสมาชิกคนใดคนหนึ่งซึ่งในกรณีหลังนี้จะต้องแจ้งให้ คณะกรรมการสภานายความทราบล่วงหน้าอย่างน้อย 15 วันก่อนการประชุม

2. คณะกรรมการสภานายความ (Conseil de l'ordre)

คณะกรรมการสภานายความ มีหน้าที่บริหารงานของสภานายความ การจัดตั้งคณะกรรมการสภานายความได้นั้น จะต้องเป็นกรณีที่สภานายความมีจำนวนสมาชิกในสังกัดสภานายนั้นไม่น้อยกว่า 8 คน ถ้าจำนวนสมาชิกในสังกัดสภานายความนั้นน้อยกว่า 8 คน ศาลจังหวัด (le tribunal de grande instance) จะเป็นผู้ทำหน้าที่ของคณะกรรมการสภานายความ แทน

ในกรณีที่คณะกรรมการสภาพนายความ ปฏิบัติหน้าที่ไม่ได้เพราะเหตุใดเหตุหนึ่งเช่น มีสงครามหรือถูกสอบสวนทางวินัยถึงชุด ศาลอุทธรณ์ (Cour d'appel) จะปฏิบัติหน้าที่แทน

2.1 องค์ประกอบ และคุณสมบัติคณะกรรมการสภาพนายความ จำนวนคณะกรรมการสภาพนายที่จะมีได้ในแต่ละสภาพนายนั้นกฎหมายกำหนดให้มีจำนวนตั้งแต่ 3-20 คน ขึ้นอยู่กับจำนวนสมาชิกในสังกัดของสภาพนายความนั้นๆ ยกเว้นในปารีสกฎหมายกำหนดให้มีจำนวนคณะกรรมการสภาพนาย 33 คน ซึ่งจำนวนดังกล่าวข้างต้นไม่นับรวมตัวนายกสภาพนายความด้วย ซึ่งตำแหน่งนายกสภาพนายความ (bâtonnier) นี้จะมีการเลือกตั้งก่อนที่จะมีการเลือกตั้งคณะกรรมการสภาพนายความ

คณะกรรมการสภาพนายความ จะมาจากการเลือกตั้งโดยที่ประชุมใหญ่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งคือ ทนายความทุกคนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนรายชื่อ⁴ สมาชิกของสภาพนาย แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงทนายฝึกหัด ทนายความกิตติมศักดิ์ (L'honorariat)⁵ และทนายความที่ถูกห้ามชั่วคราว⁶

คุณสมบัติของผู้มีสิทธิรับเลือกตั้ง เป็นคณะกรรมการสภาพนายความ กฎหมายกำหนดว่าในกรณีที่สภาพนายที่มีสมาชิกเกินกว่า 20 คน ผู้มีสิทธิรับเลือกตั้งจะต้องขึ้นทะเบียนเป็นทนายความมาแล้วเกินกว่า 5 ปี ยกเว้นในกรณีของปารีสที่ต้องขึ้นทะเบียนเป็นทนายความมาแล้วเกินกว่า 10 ปี

แต่ในกรณีที่สภาพนายนั้นมีสมาชิกไม่เกิน 20 คน กฎหมายไม่ได้กำหนดระยะเวลาในการขึ้นทะเบียนเป็นทนายความของผู้รับเลือกตั้งเอาไว้เพราะสมาชิกอาจจะขึ้นทะเบียนไว้ไม่ถึง 5 ปี อย่างไรก็ตาม กฎหมายระบุห้ามมิให้ผู้ที่เคยถูกลงโทษในคดีมรรยาททนายความมาเป็นคณะกรรมการสภาพนายความ

⁴ Ibid., p.821-822

⁵ Ibid., p.824

⁶ โปรดดูรายละเอียดหน้า 100

ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามข้อบังคับของแต่ละสภานายฯ แต่ต้องไม่เกิน 10 ปี

การเลือกตั้งคณะกรรมการสภานายต้องใช่วิธีเลือกตั้งแบบเสียงข้างมากเด็ดขาด⁷ (la majorité absolue) ในทางปฏิบัติจึงมักจะต้องทำหลายครั้ง ซึ่งช่วงระยะเวลาในการเลือกตั้งมักจะเป็นตอนปลายปีปฏิทินของศาล ส่วนระยะเวลาที่อยู่ในตำแหน่งมักจะเป็น 1 ปี

การเลือกตั้งจะมีนายกสภานายความ (batonnier)

เป็นประธานการเลือกตั้ง และเมื่อเลือกตั้งเสร็จแล้วต้องมีการทำบันทึกเป็นหนังสือส่งให้หัวหน้าพนักงานอัยการ (procureur général) เพื่อตรวจสอบ หัวหน้าพนักงานอัยการมีเวลา 15 วันเพื่อตรวจสอบความชอบด้วยกฎหมายของการเลือกตั้ง ซึ่งถ้าเห็นว่าไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ก็จะต้องฟ้องร้องต่อศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์จะต้องใช้ที่ประชุมใหญ่ พิจารณาในเรื่องนี้ ซึ่งถือเป็นกรณีเกี่ยวกับการพิจารณาคดีมรรยาททนายความ

2.2 อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสภานายความ

อำนาจหน้าที่หลักของคณะกรรมการสภานายความ มี 3 ประการ

- ก. รับอบรมและขึ้นทะเบียนทนายความ
- ข. คຸ້ມครองและรักษาไว้ซึ่งหลักการและผลประโยชน์ทางวิชาชีพ
- ค. ดูแลบริหารงานเกี่ยวกับ ทรัพย์สินของสภานาย และตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ตามที่บัญญัติไว้ในข้อบังคับ ซึ่งทำได้ 2 ทาง

2.1 การออกข้อบังคับ กำหนดระเบียบกฎเกณฑ์ (Le règlement Intérieur) โดยหลักสภานายมีอิสระในการกำหนดระเบียบของตนเอง อย่างไรก็ตาม ข้อบังคับส่วนใหญ่มักมีข้อความที่คล้ายคลึงกันจะแตกต่างกันในแง่ของรายละเอียด

2.2 การออกมติ ซึ่งจะทำขึ้นเพื่อตัดค้านองค์การอื่น เพื่อปกป้องผลประโยชน์ของทนายความ

⁷ Henry SOLUS et Roger PERROT, supra note, p.819.

โดยปกติศาลอุทธรณ์เป็นผู้ทำหน้าที่คอยควบคุมการออกข้อบังคับ
และมติของสภานายความ

บุคคลผู้มีอำนาจฟ้องร้องเกี่ยวกับเรื่องการออกข้อบังคับและมติ
ของสภานายความที่ไม่ชอบโดยกฎหมายคือ หัวหน้าพนักงานอัยการและทนายความ
คนใดคนหนึ่งซึ่งไม่เห็นด้วยกับข้อบังคับ โดยข้อบังคับกฎหมายกำหนดว่าเมื่อทำขึ้น
แล้วจะต้องส่งให้หัวหน้าพนักงานอัยการ อธิบดีศาลอุทธรณ์ หัวหน้าศาล เลขานุการ
ศาล และทนายความทุกคนที่สังกัด สภานายความนั้น ๆ

การฟ้องจะต้องฟ้องภายใน 2 เดือน นับแต่ได้รับข้อบังคับนั้น¹⁰

3. นายกสภานายความ (batonnier)

เดิมตำแหน่งนายกสภานายความ ใช้ทนายความที่มีอาวุโส
สูงสุด ซึ่งเรียกว่า "คณบดี" (doyen) ปัจจุบันตำแหน่งนี้แม้จะมีอยู่แต่เป็น
ตำแหน่งกิตติมศักดิ์ ประวัติของ batonnier มาจากหัวหน้าของสมาคมทนายความ
หนึ่งที่ชื่อ St. Nicolas ซึ่งเขาถือไม้เท้าอยู่ (baton) ต่อมาก็เลยเรียกตำแหน่ง
นี้ว่า batonnier

ดังนั้นในปัจจุบันจึงมักมีการเลือกตั้งนายกสภานายความใน
วันที่ 9 พฤษภาคม ซึ่งเป็นวันของ St. Nicolas

3.1 การเลือกตั้งนายกสภานายความ (L'élection du batonnier)

นายกสภานายความ (batonnier) เลือกตั้งโดยทนายความทุก
คนที่สังกัดอยู่ในสภานั้น (แม้ในกรณีที่สภานั้นมีจำนวนสมาชิกน้อยกว่า 8 คน
ซึ่งกฎหมายบังคับให้ศาลจังหวัดทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการแทนก็ตาม) นายกสภา
ก็ยังคงต้องได้รับเลือกจากทนายความทุกคนโดยต้องให้เสียงข้างมากเด็ดขาดของ
สมาชิกทั้งหมด ไม่ใช่ของสมาชิกที่มาประชุม

¹⁰ Ibid., p. 829.

การเลือกตั้งที่ไม่ชอบอาจถูกฟ้องร้องได้โดยใช้หลักเกณฑ์เดียวกับการเลือกตั้งคณะกรรมการสภาพนายความ ไม่มีกฎหมายกำหนดคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้งไว้ กฎหมายไม่ได้กำหนดระยะเวลาดำรงตำแหน่งไว้ แต่ข้อบังคับสภาฯ มักจะกำหนดไว้ 1 ปีและแนวปฏิบัติถือว่า นายกสภาฯควรจะได้รับเลือกตั้งใหม่อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งเท่ากับว่ามีระยะเวลาดำรงตำแหน่ง 2 ปี ¹¹

3.2 อำนาจหน้าที่ของนายกสภาพนายความ (Les fonctions du bâtonnier) มี 4 ประการ

3.2.1 หน้าที่ในการเป็นตัวแทนสภาฯ (Fonctions représentatives) ทำหน้าที่ตัวแทนสภาฯ ทุกอย่างโดยเฉพาะการบริหารงานทรัพย์สิน การฟ้องศาลในนามสภาฯ การเข้าร่วมพิธีการที่สำคัญ

3.2.2 หน้าที่ในทางปกครอง (Fonctions Administratives) นายกสภาพนายความ (bâtonnier) เป็นผู้เรียกประชุมที่ประชุมใหญ่ กำหนดประเด็นที่จะประชุม ทำหน้าที่ประธานการประชุม แต่งตั้งคณะกรรมการย่อยต่างๆ

3.2.3 หน้าที่ในทางวินัยและการประนีประนอม (Fonctions disciplinaires et conciliatrices) โดยทั่วไปเมื่อมีการกระทำผิดมรรยาทนายความเกิดขึ้น และมีผู้ร้องเรียนมายังนายกสภาพนายความ ซึ่งนายกสภาพนายความก็จะดำเนินการต่อไปเพื่อให้มีการลงโทษทางมรรยาท แต่นายกฯจะใช้วิธีการตักเตือนก็ได้ นอกจากนี้ในกรณีที่มีข้อขัดแย้งระหว่างสมาชิกหรือสมาชิกกับลูกความของสมาชิก นายกสภาฯก็อาจทำหน้าที่ประนีประนอมได้

3.2.4 หน้าที่ในการให้คำปรึกษา (Fonctions consultatives) ตามกฎหมายแล้วไม่มีหน้าที่นี้ แต่นายกสภาพนายความในสภาฯหลายๆ เช่นในปารีส มักจะได้รับเชิญไปให้ความเห็นในสภาฯ ต่างจังหวัดหรือต่างประเทศ

เนื่องจากมีหน้าที่มากมายดังกล่าวกฎหมายจึงกำหนดให้นายกสภาพนายความ สามารถมอบหมายงานทั้งหมดหรือบางส่วนให้แก่กรรมการคนใดคนหนึ่งได้

¹¹ Ibid., p.831-832.

นอกเหนือจากอำนาจหน้าที่ที่กล่าวข้างต้นแล้วในการปฏิบัติวิชาชีพของตนนายกสภาทนายความก็มีสถานะและหน้าที่ เช่นเดียวกับทนายความคนอื่นๆ

4.1.2 การควบคุมวิชาชีพทนายความในประเทศฝรั่งเศส

(La discipline de Profession)

องค์กรที่ทำหน้าที่ควบคุมรรยาทนายความและดูแลจรรยาบรรณของทนายความ คือ

ก. คณะกรรมการสภาทนายความหรือ

ข. ศาลยุติธรรมในกรณีที่ศาลยุติธรรมทำหน้าที่ควบคุมรรยาทนายความ

อำนาจในการพิจารณาลงโทษคดีมรรยาทนายความ (Le pouvoir disciplinaire du conseil de L'Ordre) เป็นนิติกรรมทางตุลาการ (Acte juridictionnel) ประเภทหนึ่งซึ่งต่างกับกรณีการรับขึ้นทะเบียนหรือรับฝึกอบรม ซึ่งเป็นนิติกรรมทางปกครอง (Acte administratif) เพราะฉะนั้นการสอบสวนและพิจารณาคดีมรรยาทนายความนั้นคณะกรรมการสภาฯ จึงทำหน้าที่เป็นศาล ดังนั้นหลักในเรื่องการปราศจากความลำเอียง (Impartiality) และหลักสิทธิในอันที่จะปกป้องสิทธิ เสรีภาพหรือประโยชน์อันพึงคาดหมายได้ของตน (Les droits de la défense) ซึ่งถือเป็นหลักกฎหมายทั่วไป¹² จึงปรับใช้กับองค์กรนี้ เช่น การตัดด้านผู้พิพากษา เป็นต้น

¹² ประณู สุวรรณภักดี, การสอบสวนเพื่อพิจารณาโทษทางวินัยของข้าราชการพลเรือนสามัญ. วิทยานิพนธ์ นิติศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. 2529, หน้า 43-49.

4.1.3 วิธีพิจารณาความคดีมรรยาททนายความ

<la procedure disciplinaire>

ลักษณะของวิธีพิจารณาความคดีมรรยาททนายความนั้นโดยทั่วไปแล้วกฎหมายมีบทบัญญัติในเรื่องคดีมรรยาททนายความไม่มากนัก แต่รายละเอียดในเรื่องการพิจารณาคดีนั้น มักจะอยู่ในข้อบังคับของสภาทนายความแต่ละสภานั้นเอง

ในความเป็นจริงแล้วคดีมรรยาททนายความควรจะต้องนำวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้ ดังจะเห็นได้จากศาลมักจะอ้างถึงบทบัญญัติของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเสมอ อย่างไรก็ตามความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างวิธีพิจารณาความทั้งสองนี้มีได้หมายถึงการเหมือนกันทีเดียว ดังจะเห็นได้จากศาลฎีกาได้ชี้ในคำพิพากษาคดีหนึ่งว่า ศาลคดีมรรยาททนายความนั้น "มีอิสระ ในกรณีที่ไม่ มีบทบัญญัติของกฎหมายบังคับรูปแบบที่ศาลคดีมรรยาททนายความต้องปฏิบัติตาม ศาลสามารถนำวิธีการในวิธีพิจารณาความแพ่งหรืออาญาที่ศาลเห็นว่าเหมาะสมกับการมีคำวินิจฉัยมาใช้ได้"¹³

หลักกฎหมายทั่วไป (principe général) ที่นำมาใช้ในการสอบสวนและพิจารณาคดีมรรยาททนายความได้แก่ หลักปราศจากความลำเอียง (Impartiality) และหลักสิทธิในอันที่จะปกป้องสิทธิ เสรีภาพ หรือประโยชน์อันพึงคาดหมายได้ของตน (les droits de la défense)

หลักปราศจากความลำเอียงนั้น บังคับให้องค์กรที่ทำหน้าที่สอบสวนและพิจารณาคดีมรรยาทต้องดำเนินกระบวนการพิจารณาไปด้วยความเที่ยงธรรม ไม่ลำเอียงเข้าข้างฝ่ายใดกล่าวคือ จะต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียหรือมีอคติในเรื่องที่ตนวินิจฉัย

¹³ Yves AVRIL, La responsabilité de l'avocat, Dalloz, Paris 1981, p.187.

ง. เมื่อองค์กรของรัฐได้รับข้อมูลใหม่ และจะใช้ข้อมูลนั้นเป็นหลัก
ฐานสนับสนุนคำสั่งหรือคำวินิจฉัยของตนแล้ว จะต้องแจ้งให้ผู้
ถูกกล่าวหาทราบถึงข้อมูลใหม่นั้นด้วย

2. ในการไต่สวนผู้ถูกกล่าวหาที่มีสิทธิสามารถ

ก. ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาด้วยวาจาหรือเป็นลายลักษณ์อักษร ตลอด
จนนำพยานของตนเข้าสืบแก้ข้อกล่าวหา

ข. เข้าฟังการสอบสวนได้

ค. ถามค้านพยานและคัดค้านพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา

ง. มีทนายความช่วยเหลือคดีได้ในบางกรณี

3. คำสั่งหรือคำวินิจฉัยขององค์กรของรัฐจะต้องมีเหตุผลที่เหมาะสม

และมีพยานหลักฐานสนับสนุนเพียงพอ¹⁵

ในปัจจุบันวิธีพิจารณาความคดีมรยาทนายความได้ถูกกำหนดชัด
เจนขึ้น ภายหลังจากมีการปรับปรุงวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับวิธีพิจารณาคดีทางศาล
ต่อมาวิธีพิจารณาความนี้ได้ถูกแก้ไขเพิ่มเติมในปี ค.ศ. 1974 อย่างไรก็ตามถ้ามี
ช่องว่างของกฎหมายฉบับนี้เกิดขึ้น ศาลก็สามารถที่จะอ้างอิงบทบัญญัติของกฎ
หมายวิธีพิจารณาความแพ่งและกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้ เช่นถ้ามีความ
จำเป็นต้องใช้หลักกฎหมายพื้นฐานที่เป็นหลักประกันสิทธิในการป้องกันตนเอง ศาลก็
สามารถยกขึ้นกล่าวอ้างได้ ลักษณะดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะพิเศษเฉพาะ
ของคดีมรยาทนายความ

วิธีพิจารณาคดีมรยาทนายความ ถูกกำหนดขึ้นอย่างชัดเจน
โดยกำหนดถึงขั้นตอนการพิจารณากล่าวคือ

1. การกล่าวหาคดีมรยาทนายความ

การริเริ่มฟ้องคดีมรยาทนายความ โดยหลักแล้วเป็นหน้าที่
ของ

¹⁵ ประณู สุวรรณภักดี, อ้างแล้ว, หน้า 43-46

1.1 นายกสภาทนายความ (bâtonnier)

1.2 หัวหน้าพนักงานอัยการ (procureur général)

1.3 คณะกรรมการสภาทนายความ (Conseil de l'ordre)

ซึ่งส่วนใหญ่มักจะเป็น นายกสภาทนายความ เป็นผู้นำเรื่องขึ้นกล่าวหา แต่คำกล่าวหา หรือการร้องเรียนอาจมาจากแหล่งที่มาหลายแหล่งด้วยกัน และถ้าข้อเท็จจริงที่ นายกสภาทนายความได้รับนั้นสะท้อนให้เห็นความร้ายแรงระดับหนึ่งของปัญหา ก็ อาจมีการห้ามมิให้ทนายความผู้ถูกกล่าวหา นั้นปฏิบัติวิชาชีพของตนชั่วคราวได้

คำกล่าวหาที่มาถึงสำนักงานของ นายกสภาทนายความ

มักจะมีบ่อยและมาจากหลายแหล่ง บางครั้งอาจโทรศัพท์มาถึงเลขาฯของสภาทนาย ความ (L'Ordre) หรือโดยตรงกับนายกสภาทนายความ อย่างไรก็ตามการกล่าวหา นั้น ควรจะเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรแม้จะไม่มีแบบของการเขียนก็ตาม หรือการ กล่าวหาอาจมาจากลูกค้าคนหนึ่งซึ่งคิดว่าทนายความเรียกเก็บค่าว่าความโดย ไม่สอดคล้องกับผลงานที่ทนายความได้ปฏิบัติ คำกล่าวหาอาจมาจากบุคคลที่ 3 ที่คิดว่าวิธีการพูดหรือการเขียนของทนายความนั้นมีลักษณะเสียศีล (หมิ่นประมาท) คำกล่าวหาอาจมาจากผู้พิพากษาที่เห็นว่าทนายความประพฤติตัวไม่เหมาะสม และ วิธีการอีกวิธีการหนึ่งซึ่งสามารถนำมาใช้ได้คือ การกล่าวหาหรือการฟ้องของ หัวหน้าพนักงานอัยการ

คำกล่าวหาส่วนใหญ่มักได้รับการพิจารณาอย่างรวดเร็ว

โดยการตัดสินใจทันทีของนายกสภาทนายความ โดยไม่ต้องมีการไต่สวน (sans enquête) นั่นคือ หมายถึงไม่จำเป็นต้องฟังความเห็นของทนายความผู้ถูกกล่าวหา นายกสภาทนายความมักเสนอวิธีในการหาทางออก เช่นในคดีเกี่ยวกับค่าทนาย ความ ถ้าปรากฏว่าทนายความผู้ถูกกล่าวหา มิได้ปฏิบัติตามกฎหมายวิธีพิจารณาความ มาตรา 97-103 ของกฎหมายลงวันที่ 9 มิถุนายน 1972¹⁶ ซึ่งเป็นกฎหมาย

¹⁶ Yves AVRIL, La responsabilité de l'avocat, Dalloz, paris 1981, p. 190.

ที่อยู่นอกเขตอำนาจของศาลคดีมรณาทนายความกล่าวคือเป็นการไปเรียกร้อง
ทางแพ่ง

ถ้าคำกล่าวหา¹⁷นั้นไม่ชัดเจนเพียงพอ หรือปรากฏว่าขาด
หลักเกณฑ์บางอย่าง นายกษัตริย์นายความจะสั่งดำเนินการสอบสวน อย่างไรก็
ตามการมีคำกล่าวหา¹⁷นั้นไม่¹⁷เป็น¹⁷สิ่งจำเป็น ทั้งนี้เพราะถ้านายกษัตริย์นายความ
ทราบถึงข้อเท็จจริงด้วยตัวเองโดยไม่มีคำกล่าวหา นายกษัตริย์นายความ
สามารถตัดสินใจดำเนินการสอบสวนซึ่งนำไปสู่การค้นหา บุคคลผู้ต้องรับผิดชอบในคดี
มรณาทได้

ถ้าคำกล่าวหา¹⁷มาจากหัวหน้าพนักงานอัยการ นายกษัตริย์นาย
ความจะต้องดำเนินการไต่สวนเสมอ ทั้งนี้เพราะมาตรา 113 กฎหมายลงวันที่
9 มิถุนายน 1972 ได้กล่าวถึงการไต่สวน การไต่สวนน้อยอย่างน้อยที่สุดต้องประ
กอบด้วยการส่งสำเนาคำกล่าวหาให้แก่กษัตริย์นายความผู้ถูกกล่าวหา และต้องให้กษัตริย์
นายความผู้นั้นได้แก้ไขคำกล่าวหาเป็นลายลักษณ์อักษรด้วย¹⁷

การกล่าวหาอาจจะนำมาสู่การไต่สวนอย่างเป็นทางการ ใน
สภานายความที่มีจำนวนสมาชิกน้อยกว่ากษัตริย์นายความก็จะดำเนินการไต่สวน
คำร้องเรียนนั้นด้วยตนเอง และในสภานายความที่นายกษัตริย์นายความมีหน้าที่
มากมาย โดยทั่วไปแล้วการไต่สวนมักจะมอบให้แก่กรรมการคนใดคนหนึ่ง ในขณะที่
กรรมการกษัตริย์นายความ กรรมการผู้นั้นจะรวบรวมความเห็นของผู้ถูกกล่าวหา รับฟัง
พยาน รวบรวมเอกสาร และข้อมูลต่าง ๆ เพื่อที่จะทำให้ได้ข้อเท็จจริงที่ชัดเจน
ในขั้นตอนนี้อยู่ที่การได้ข้อมูลต้องตรงความเป็นจริง ซึ่งก็มักจะต้องเคารพรูปแบบ
บางประการของการรับฟังความทั้ง 2 ฝ่ายอยู่แล้ว

เมื่อผู้รับผิดชอบในการไต่สวนทำการไต่สวนเสร็จก็จะต้อง
เสนอข้อคิดเห็นของเขาไปยังนายกษัตริย์นายความ พร้อมทั้งเอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้อง
ข้อ รายงานชิ้นนี้จะ¹⁷เป็นรายงานที่นายกษัตริย์นายความจะนำไปใช้แต่เพียงผู้เดียว

¹⁷ Ibid., p. 190-191.

เมื่อผู้รับผิดชอบในการสอบสวนทำความเห็นของตนในประเด็นโดยตรงที่เกี่ยวข้องกับคำร้องเรียนแล้ว เขาสามารถทำความเห็นให้ไม่กล่าวหาหรือส่งเรื่องมาให้คณะกรรมการสหภาพนายความพิจารณาได้ ในทางปฏิบัติของสหภาพนายความแสดงให้เห็นว่าบ่อยครั้งที่เด็ยที่คำสั่งไม่ฟ้องนั้นมักจะมีข้อสังเกตเกี่ยวกับความประพฤติของทนายความผู้ถูกกล่าวหาด้วย เมื่อนายกสหภาพนายความเห็นควรไม่ฟ้องทนายความผู้ถูกกล่าวหาต่อคณะกรรมการสหภาพนายความ มักจะตั้งข้อสังเกตโดยใช้รูปแบบที่เรียกว่า คำตักเตือน (admonestation paternelle) ซึ่งก็คือข้อวิจารณ์ที่ส่งถึงทนายความผู้ถูกกล่าวหาโดยไม่มีการลงโทษ คำตัดสินของนายกสหภาพนายความจะต้องส่งไปถึงผู้ร้องเรียนและหัวหน้าพนักงานอัยการ ไม่ว่าจะไม่ฟ้องหรือส่งสำนวนคืนสหภาพนายความก็ตาม

การส่งความเห็นดังกล่าวมีประโยชน์ทั้งนี้เพราะ หัวหน้าพนักงานอัยการ อาจจะมีความเห็นที่แตกต่างจากความเห็นของนายกสหภาพนายความได้ หัวหน้าพนักงานอัยการอาจเสนอให้คณะกรรมการสหภาพนายความพิจารณาเรื่องใหม่ได้ ดังจะเห็นได้จาก มาตรา 114 กฎหมายลงวันที่ 9 มิถุนายน 1972 ที่บัญญัติถึงทางออกนี้ไว้อย่างชัดเจน กฎหมายเปิดโอกาสให้หัวหน้าพนักงานอัยการฟ้องต่อศาลคดีมรยาททนายความได้โดยตรง โดยไม่ต้องรอดำวินิจฉัยหรือคำตัดสินไม่ฟ้อง หรือส่งสำนวนกลับให้สหภาพนายความก็ได้ ในความเป็นจริงแนวทางเช่นว่านี้ไม่มีการนำมาใช้ในทางปฏิบัติ อย่างไรก็ตามเราจำเป็นที่จะต้องกล่าวถึงเรื่องนี้ทั้งนี้เพราะแนวทางเช่นว่านี้สะท้อนให้เห็นถึงสถานะของอัยการในการริเริ่มการดำเนินคดีมรยาททนายความ

2. การห้ามประกอบวิชาชีพชั่วคราว

การปฏิรูปวิชาชีพที่เกี่ยวกับศาลนั้นได้ก่อให้เกิด มาตรการที่เข้มงวดกับวิชาชีพทนายความ นั่นคือ การห้ามประกอบวิชาชีพชั่วคราว มาตรการเช่นว่านี้ได้ใช้มาแล้วกับ พนักงานผู้จัดทำและรับรองนิติกรรม (notaires)

พนักงานว่าคดีประจำศาล (Avoués)¹⁸ โดยพิจารณาว่าเป็นวิธีการเพื่อความ
ปลอดภัยมิใช่โทษ ซึ่งมีผลร้ายแรงเช่นเดียวกับโทษทางวินัยที่ร้ายแรง

การห้ามประกอบวิชาชีพชั่วคราวนี้มีผลบังคับในทันทีหมายความว่า
นับตั้งแต่ได้รับคำสั่งแล้ว ทนายความก็ต้องปฏิบัติตามคำสั่งนั้นซึ่งจะนำมาซึ่งผลร้าย
แรงคือ การห้ามมิให้ว่าความ ห้ามมิให้เจอลูกค้าหรือบุคคลที่สาม และจะไม่มี
ผลกระทบในทางการเงินด้วย เมื่อทนายความถูกห้ามมิให้ประกอบวิชาชีพชั่วคราว
เขาไม่สามารถที่จะดูแลสำนักงานของเขาได้อีกต่อไป

เมื่อพิจารณาถึงผลที่ร้ายแรงดังกล่าว การห้ามมิให้ประกอบวิชา
ชีพชั่วคราวมักจะติดตามมาด้วยการดำเนินคดีมรรยาททนายความกับทนายความคน
นั้น มาตรา 23 พระราชบัญญัติ ลงวันที่ 31 ธันวาคม 1971¹⁹ อนุญาตให้มี
การใช้มาตรการเช่นนี้ได้ก็แต่ในกรณีที่ สมาชิกคนหนึ่งของสภาทนายความได้
ถูกฟ้องร้องในคดีอาญาหรือคดีมรรยาทดังนั้นจำเป็นที่คณะกรรมการสภาทนายความ
จะต้องมีความเห็นว่า คดีมรรยาททนายความที่กำลังดำเนินอยู่นั้นจะมีการลงโทษ
ในภายหลังอย่างร้ายแรงและเป็นสิ่งที่จำเป็นที่การห้ามประกอบวิชาชีพนั้นมีขึ้นเพื่อ
ประโยชน์ของลูกค้าของทนายความนั้นและบุคคลที่สาม

การห้ามมิให้ประกอบวิชาชีพชั่วคราวนี้เป็นมาตรการที่เลือกใช้ได้
ดังนั้นจึงควรจะใช้ในกรณีที่มีความจำเป็นสูงสุด ในกรณีที่มีการดำเนินคดีอาญา
นั้นเป็นที่เข้าใจกันว่าศาลในคดีมรรยาททนายความจะรอผลในคดีอาญานั้นเพื่อจะมี
ข้อมูลที่จำเป็นในการตัดสินคดีมรรยาททนายความต่อไป นอกจากนี้ศาลคดีมรรยาท
ยังมีแนวโน้มที่จะหลีกเลี่ยงความขัดแย้งระหว่างความคิดเห็นของตนเองกับความคิด

¹⁸ อูส์ห์ โคมลปาณิก, ทนายความในประเทศฝรั่งเศส, วารสารข้าราชการ
การ, ปีที่ 6 ฉบับที่ 10, ตุลาคม 2524.

¹⁹ Yves AVRIL, La responsabilité de l'avocat, Dalloz,
Paris, 1981. p. 187

เห็นของศาลอาญาการตัดสินใจห้ามมิให้ประกอบวิชาชีพชั่วคราวนั้นมีผลเท่ากับเลื่อนการตัดสินคดีมรยาททนายความไปก่อน และแม้ว่าจะไม่มีการดำเนินคดีอาญาการห้ามมิให้ประกอบวิชาชีพชั่วคราวนี้เท่ากับทำให้ศาลคดีมรยาททนายความหลีกเลี่ยงที่จะตัดสินใจอย่างรวดเร็วและทำให้มีเวลาที่จะดำเนินการสอบสวนได้อย่างสมบูรณ์

4.1.3.1 เขตอำนาจของศาลคดีมรยาททนายความ

เขตอำนาจศาลคดีมรยาททนายความคือ การพิจารณาว่าบุคคลใดจะถูกดำเนินคดีมรยาทต่อคณะกรรมการสภาทนายความ และด้วยข้อเท็จจริงใดบุคคลเช่นนั้นจึงต้องถูกดำเนินคดี ซึ่งอาจแยกพิจารณาในส่วนนี้ได้ 2 ลักษณะ คือ

1. เขตอำนาจในเรื่องของบุคคล
2. เขตอำนาจในเรื่องเนื้อหา (พื้นที่)

1. เขตอำนาจของศาล ในเรื่องของบุคคล

บุคคลที่ถูกดำเนินคดีมรยาททนายความได้นั้นมี 4 ประเภท

1.1 ทนายความที่ขึ้นทะเบียนเป็นสมาชิกในสังกัดของสภาทนาย

ความนั้น

1.2 ผู้รับการฝึกอบรม

1.3 ทนายความกิตติมศักดิ์ (L'honorariat)

1.4 ทนายความที่กระทำความผิดและได้ลาออกไป

2. เขตอำนาจของศาลในแง่ของเนื้อหา

เรื่องที่ศาลจะรับไว้พิจารณาก็คือ การกระทำความผิดของทนายความคนใดคนหนึ่งที่ไม่ทำตามหน้าที่ในทางวิชาชีพของตน ที่กำหนดไว้โดยกฎหมาย ข้อบังคับหรือแนวปฏิบัติของวิชาชีพ และความผิดที่กระทำนั้นไม่จำเป็นจะต้องเป็นความผิดในขณะปฏิบัติหน้าที่เท่านั้น แม้จะเป็นการปฏิบัตินอกหน้าที่แต่เป็นเรื่องเกียรติศักดิ์แล้วศาลก็รับพิจารณา และแม้ความผิดนั้นจะเกิดขึ้นก่อนการขึ้นทะเบียน

เป็นสมาชิก²⁰ แต่ถ้าในขณะที่ขึ้นทะเบียนไม่มีใครทราบถึงความผิดเช่นนั้น ความผิด
เช่นว่านี้^{๕๘}ก็อาจนำมาฟ้องต่อศาลได้

เขตอำนาจศาลในทางพื้นที่ (la compétence territoriale) คณะกรรมการสภาฯ มีอำนาจลงโทษทนายความทุกคนที่สังกัดในสภานายความนั้นโดย
ไม่จำเป็นต้องพิจารณาว่าความผิดที่ทนายความผู้นั้นก่อขึ้นในเขตใด

ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับบุคคลผู้เป็นอดีตทนายความนั้นก็ใช้กฎหมายเดียวกัน
กันนั่นเอง ทนายความซึ่งได้ออกจากสภานายความแล้วอาจจะถูกลงโทษในคดีมรรยา
ยาคได้ ถ้าเขามีชื่ออยู่ในทะเบียนทนายความในขณะที่มีข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับ
ความผิดเกิดขึ้น การเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นทางการในทางปฏิบัติในเรื่องนี้จำเป็นต้อง
ได้รับการยอมรับโดยไม่มีเงื่อนไข ในอดีตนั้นทนายความที่จะถูกดำเนินคดีมรรยา
ยาคจะลาออก อย่างไรก็ตาม bâtonnier Lemaire ได้ตั้งข้อสังเกตไว้ว่า สภา
ทนายความถือหลักว่าจะไม่ยอมรับการลาออกของทนายความผู้นั้นในขณะที่ยังมีการ
ดำเนินคดีอาญาอยู่ อย่างไรก็ตามข้อจำกัดของสภานายความของปารีส เช่นว่านี้
ก็ไม่มีผลต่อทนายความทั้งหลาย ทั้งนี้เพราะทนายความเหล่านี้รู้จักความร้ายแรง
ของโทษในคดีมรรยาตดี ดังนั้นพวกเขาจึงลาออกก่อนที่เรื่องจะถึงมือนายกสภา
ทนายความหรือของสภานายความ นับแต่นั้นเป็นต้นมาการลาออกก็ได้รับการยอมรับ
โดยปราศจากข้อโต้แย้งใด ๆ ทั้งสิ้นไม่ว่าความผิดของทนายความนั้นจะเป็นอย่างไร
ถ้ามีการดำเนินคดีมรรยาตทนายความในภายหลังจากที่เขาลาออกแล้วการดำเนิน
คดีนั้นก็สามารถมีขึ้นได้ กฎเกณฑ์เช่นว่านี้^{๕๙}นำมาจากคำพิพากษาแต่ขัดแย้งกับทาง
ปฏิบัติมีวัตถุประสงค์เพื่อจะปิดกั้นมิให้ทนายความผู้นั้นไปขึ้นทะเบียนในสภานายความ
แห่งใหม่

มาตรการใหม่ในปี 1972 นั้นมีขึ้นเพื่อ สนับสนุนคำพิพากษาของศาล
ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับฐานะของทนายความที่ถูกดำเนินคดี ก่อนที่เขาจะขึ้นทะเบียนสังกัด

²⁰ Henry SOLUS et Roger PERROT, Droit judiciaire
privé, Tome I Sirey, Paris, 1961. p. 835-836

สภาพนายความ คำพิพากษาของศาลลงวันที่ 19 พฤศจิกายน 1945 ได้ตัดสินว่า ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นก่อนการขึ้นทะเบียนเป็นทนายความ สามารถนำมาใช้เพื่อเป็นเหตุในการลบล้างชื่อทนายความออกจากทะเบียนก็ต่อเมื่อ คณะกรรมการสภาพนายนั้น มิได้รู้ข้อเท็จจริงของบุคคลคนนั้นก่อนที่จะรับเข้ามา ทั้งนี้เพราะลักษณะที่ขาดศีลธรรมของทนายความนั้นถือว่าขัดแย้งกับความซื่อสัตย์ของทนายความ ข้อเท็จจริงที่ทนายความโต้แย้งก่อนขึ้นทะเบียนนั้นจะไม่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

แต่ถ้ามีการปกปิดการกระทำความผิดก่อนการขอขึ้นทะเบียนนั้น การปิดบังเช่นว่านี้สามารถถูกลงโทษได้แต่ต้องมีเงื่อนไขประการหนึ่งนั่นก็คือ คณะกรรมการสภาพนายความจะต้องไม่ทราบข้อเท็จจริงนั้น bâtonnier Damien ได้กล่าวถึงคำพิพากษาฉบับนี้ (คำพิพากษาของศาล ลงวันที่ 22 มีนาคม 1966) ในฐานะที่เป็นกฎหมายบังคับได้จริง แต่ bâtonnier Lemaire นั้นให้ความเห็นจำกัดมากกว่านี้ ดังนั้นจึงเป็นการยากที่จะลงโทษความผิดของผู้สมัครคนหนึ่งซึ่งยังไม่ได้เป็นทนายความจริง ๆ ก่อนการเป็นสมาชิกสภาพนายความ บทบัญญัติของมาตรา 104 กฎหมายลงวันที่ 9 มิถุนายน 1972²¹ มีลักษณะชัดเจนและนำมาซึ่งผลเสีย นั่นก็คือ คณะกรรมการสภาพนายความไม่สามารถลงโทษทางมรรยาทได้ในกรณีที่คณะกรรมการนั้นรับขึ้นทะเบียนบุคคลใดบุคคลหนึ่งด้วยความผิดพลาดของตนเอง ช่องว่างของกฎหมายนี้ทำให้สภาพนายความต้องถ่วงถ่วงหลายต้องสนใจและเข้มงวดต่อการรับสมัครสมาชิกใหม่

4.1.3.2 รูปแบบการพิจารณาคดี (la forme procédurair)

รูปแบบการพิจารณาคดีนั้น ทนายความผู้ถูกกล่าวหาต้องถูกเรียกตัวให้มาให้อัยการต่อหน้าคณะกรรมการมรรยาท การพิจารณาคดีต้องกระทำขึ้นภายหลังการไต่สวนคำกล่าวหา และการนำตัวทนายความผู้ถูกกล่าวหาขึ้นดำเนินคดีต่อคณะกรรมการ

²¹ Yves AVRIL, La responsabilité de l'avocat, Dalloz, Paris, 1981. p. 196-198.

4.1.3.2.1. การไต่สวน(L'instruction)

มาตรา 114 กฎหมายลงวันที่ 9 มิถุนายน 1972 ได้กล่าวถึงเงื่อนไขในการไต่สวนว่า "คณะกรรมการสภาพนายความ จะต้องดำเนินการไต่สวนโดยรับฟังความเห็นของทั้งสองฝ่าย ในการนี้คณะกรรมการอาจมอบหมายให้กรรมการท่านใดท่านหนึ่งดำเนินการก็ได้"²² บทบัญญัติเช่นว่านี้สามารถพิจารณาได้ 2 ประเด็นด้วยกัน ถ้าคณะกรรมการสภาพนายความไต่สวนมูลฟ้องด้วยตนเอง การประชุมคณะกรรมการเพียงครั้งเดียวถือว่าเพียงพอแล้วสำหรับการไต่สวนมูลฟ้อง แต่ถ้าการไต่สวนมูลฟ้องดำเนินการโดยบุคคลอื่น เช่น ประธานคณะกรรมการสภาพนายความ การไต่สวนมูลฟ้องก็เป็นไปในลักษณะเดียวกับการไต่สวนมูลฟ้องในคดีอาญา อย่างไรก็ตามวิธีที่ให้บุคคลเพียงผู้เดียวทำหน้าที่ไต่สวนมูลฟ้องนั้นมีการปฏิบัติน้อยมาก และในกรณีนี้มักจะไม่มีการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่สำคัญทุกเรื่อง ในความเป็นจริงแล้วเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการสภาพนายความที่จะดำเนินการไต่สวนมูลฟ้องและรวมถึงการกำหนดวิธีการต่างๆ ด้วย ในการประชุมครั้งแรกของคณะกรรมการนั้น คณะกรรมการสภาพนายความจะต้องรับทราบถึงข้อเท็จจริงต่างๆ ที่รายงานโดยนายกสภาพนาย ซึ่งข้อเท็จจริงเหล่านี้ได้รับการตรวจสอบแล้วระดับหนึ่งโดยนายกสภาพนาย หลังจากที่ได้รับทราบข้อเท็จจริงแล้ว คณะกรรมการจะตัดสินใจว่าจะไต่สวนมูลฟ้องด้วยตนเอง หรือจะมอบหมายให้กรรมการท่านใดท่านหนึ่งทำหน้าที่รายงานให้ทราบ ในการพิจารณาคดีมรรยาทวิธีการที่ 2 นี้เป็นวิธีการที่ได้รับการปฏิบัติกันอยู่ทั่วไป ในสภาพนายความแห่งกรุงปารีส นายกสภาพนายความมักจะมอบหมายหน้าที่ของตนให้ผู้อื่นกระทำแทน พนักงานผู้รับผิดชอบสำนวนแห่งคณะกรรมการสภาพนายความจะเป็นผู้รับผิดชอบสำนวนอย่างเป็นทางการโดยทำหน้าที่ในการสอบสวนเบื้องต้น

ลักษณะที่จะต้องมีความ 2 ฝ่ายในการไต่สวนมูลฟ้องถือเป็นสิ่งสำคัญที่จำเป็นอย่างยิ่ง ถ้าพนักงานผู้รับผิดชอบสำนวนฟังความเห็นของพยาน

²² Ibid., p. 198.

เขาจะต้องทำบันทึกค่าให้การของพยานด้วย ทนายความผู้ถูกกล่าวหาย่อมสามารถขอทราบรายละเอียดของบันทึกเช่นนี้ได้ เช่นเดียวกับเอกสารทุกชิ้น ซึ่งคณะกรรมการได้รับไว้ในฐานะที่เป็นเอกสารแห่งคดี ทนายความผู้ถูกกล่าวหา ย่อมสามารถขอทราบได้ด้วยตนเองหรือให้ทนายความของตนเป็นผู้จัดการให้ก็ได้

4.1.3.2.2. การดำเนินคดีมรยาททนายความในชั้นคณะกรรมการ (La citation)

ภายหลังจากการไต่สวนแล้วทนายความจะถูกนำตัวขึ้นดำเนินคดี ต่อศาล การเรียกผู้กล่าวหามาดำเนินคดีมรยาทจะต้องกระทำโดยจดหมาย ลงทะเบียนพร้อมใบตอบรับและมาตรา 116 กฎหมายลงวันที่ 9 มิถุนายน 1972²³ ก็เช่นเดียวกันการนำตัวผู้ถูกกล่าวหาขึ้นสู่ศาลคดีอื่นๆ การนำตัวขึ้นดำเนินคดีนี้จะ ต้องมีการกำหนดข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายให้ชัดเจน แต่ไม่มีการกำหนดไว้ว่า การกำหนดข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายนี้จะต้องกระทำตามแบบของวิธีพิจารณาความ ประเภทใดตังนั้นจึงเป็นเรื่องเหมาะสมที่จะปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความทั้งสอง ในกรณีที่เป็นประโยชน์แก่ทนายความผู้ถูกกล่าวหา

คำพิพากษาฎีกาฉบับลงวันที่ 3 พฤษภาคม 1979 ตัดสินว่าการ นำมาตรา 116 กฎหมายลงวันที่ 9 มิถุนายน 1972 การฟ้องโดยใช้จดหมายลง ทะเบียนตอบรับมาใช้ควบคู่กับหลักในการเคารพสิทธิในการป้องกันตนเองของผู้ถูก กล่าวหา นั้นหมายถึง ทนายความผู้ถูกกล่าวหาจะต้องได้รับจดหมายลงทะเบียนที่ ชี้ถึงข้อเท็จจริงที่เขาถูกกล่าวหา ทั้งนี้ตามข้อ 39 ของระเบียบภายในและมาตรา 106, 107 ของกฎหมายลงวันที่ 9 มิถุนายน 1972 กฎหมายเหล่านี้ได้กำหนดถึง หลักเกณฑ์ทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของทนายความ และการที่หมายเรียก ตัวทนายความคนนั้นขึ้นสู่ศาลไม่มีข้อความที่จำเป็นเพียงพอ ดังนั้นถ้าหมายเรียกมี ลักษณะกว้างมากการนำผู้ถูกกล่าวหาขึ้นสู่ศาลก็ถือว่าไม่ชอบ

การนำคดีขึ้นสู่ศาลต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขดังกล่าวข้างต้นและจะ

²³ Ibid., p. 199.

ต้องส่งเรื่องไปให้คู่ความอย่างน้อย 8 วันล่วงหน้า(มาตรา 111 กฎหมาย
ลงวันที่ 9 มิถุนายน 1972) วิธีการในการส่งเอกสาร(หมายเรียก) จะต้อง
กระทำด้วยความระมัดระวัง ระยะเวลา 8 วันให้นับตั้งแต่วันที่ได้รับจดหมาย
ลงทะเบียนทั้งสิ้นเพราะว่าเป็นระยะเวลาที่เราจะต้อง "เรียกตัว" ผู้เกี่ยวข้อง
หนึ่งวันที่ถือว่าได้รับจดหมายลงทะเบียนนั้นจะต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไข 2 ประการ
คือ จดหมายนั้นจะต้องส่งโดยไปรษณีย์และมีการรับจดหมายฉบับนั้นโดยผู้รับปลายทาง
อาจจะไม่อยู่ก็ได้ขณะที่ไปรษณีย์ไปถึง ดังนั้นในทางปฏิบัติแล้วระยะเวลา
ดังกล่าวข้างต้นนั้นจะยาวกว่าปกติก็ได้ ในสภาพนายความแห่งปารีส การกำหนด
วันพิจารณาคดีนั้นมักจะกระทำก่อน 15 วันเป็นอย่างน้อย เพราะถ้ามีปัญหาเกิด
ขึ้นในการส่งจดหมายก็มีทางที่จะแก้ไขด้วยการส่งผ่านเจ้าพนักงานผู้รับส่งเอกสาร
(เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาความให้แก่คู่ความ
huissiers) มาตรา 651 ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง²⁴
กำหนดว่าการส่งเอกสารสามารถกระทำได้ด้วยวิธีการเดินส่งถึงสถานที่ ๆ ผู้รับ
อาศัยอยู่ แม้ว่ากฎหมายจะกำหนดให้ส่งจดหมายด้วยวิธีการอื่นก็ตาม

สิทธิในการป้องกันตนเองของผู้ถูกกล่าวหาจะต้องได้รับการคุ้มครอง
ดังนั้นเพื่อที่จะรับประกันสิทธิเช่นว่านี้จำเป็นที่จะต้องระบุให้ชัดเจนว่า ทนาย
ความผู้ถูกกล่าวหาจะมีวิธีการอย่างไรที่จะตรวจสอบสำเนาเอกสารได้ ในกรณีเช่น
ว่านี้ข้อบังคับมิได้กล่าวไว้อย่างชัดเจน อย่างไรก็ตามถือเป็นเรื่องที่ถูกต้องที่จะ
กำหนดวิธีการในการที่ทนายความผู้ถูกกล่าวหาจะใช้สิทธิเช่นว่านั้น ในปัจจุบัน
โดยส่วนใหญ่สำเนาเอกสารทุกชั้นมักจะไปถึงทนายผู้ถูกกล่าวหาในเวลาเดียวกับ
ที่ส่งหมายเรียกเลขที่เดียว กรณีเช่นว่านี้ทำให้ทนายความตระเตรียมคดีเพื่อที่จะ
ต่อสู้ให้กับตนเองในศาลได้

4.1.3.3. ลักษณะของศาลคดีมรยาทนายความ

ในคดีมรยาททนายความนั้นเป้าหมายที่สำคัญของศาลคดีมรยาท

²⁴ Ibid., p.200.

ก็คือทำให้วิชาชีพมีความแข็งแกร่งทุกขั้นตอน ศาลคดีมรยาทซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่พิจารณาความประพฤติของทนายความนั้นมักจะมีลักษณะพิเศษ แม้ว่าศาลแพ่ง ศาลอาญา หรือศาลอุทธรณ์จะมีอำนาจในการพิจารณาคดีมรยาทก็ตามแต่การพิจารณาคดีก็มีรูปแบบพิเศษต่างจากการพิจารณาคดีทั่วไป กล่าวคือผู้พิพากษาอาชีพจะต้องทราบความเห็นของตัวแทนสภาทนายความซึ่งทนายความผู้ถูกกล่าวหาสังกัดอยู่

4.1.3.3.1 การพิจารณาคดีของศาลชั้นต้น

ตามหลักทั่วไปแล้วศาลคดีมรยาทก็คือ คณะกรรมการสภาทนายความนั้นเองที่ทำหน้าที่ในฐานะคณะกรรมการมรยาททนายความ (มาตรา 105 กฎหมายลงวันที่ 9 มิถุนายน 1972) แต่ไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายใดที่กำหนดถึงองค์ประกอบของคณะกรรมการสภาทนายความในกรณีนี้ไว้ อย่างไรก็ตามคำพิพากษาของศาลฎีกาลงวันที่ 6 ธันวาคม 1937 ตัดสินว่าองค์ประกอบของศาลคดีมรยาทที่ข้อบด้วยกฎหมายนั้น จะต้องต้องมีผู้มาร่วมประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกทั้งหมด อย่างไรก็ตามศาลอุทธรณ์เมือง Grenoble โดยคำพิพากษาลงวันที่ 22 ธันวาคม 1972 ได้ตัดสินว่าเมื่อไม่มีกฎหมายใดๆ กำหนดองค์ประกอบของศาลไว้แล้วก็ไม่มีข้อบังคับใดๆ ของคณะกรรมการสภาทนายความกำหนดไว้เช่นกัน คณะกรรมการสภาทนายความสามารถประชุมเพียง 2 คนเท่านั้น เพื่อตัดสินได้ คำพิพากษาฉบับนี้ถือว่าตัดสินไปในทางให้ประโยชน์แก่ผู้ถูกกล่าวหา

มาตรา 4 กฎหมายลงวันที่ 9 มิถุนายน 1972 มีความไม่แน่นอนเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เพราะว่าตามมาตรานี้การพิจารณาคดีมรยาททนายความก็เช่นเดียวกับในกรณีอื่นๆ คณะกรรมการสภาทนายความต้องมีองค์ประกอบมากกว่าครึ่งหนึ่งของทั้งหมด กฎหมายลงวันที่ 25 มิถุนายน 1974 (มาตรา 105) ได้กล่าวถึงวิธีการที่จะทำให้จำนวนเช่นนี้สามารถเป็นไปได้ นั่นคือว่าในกรณีที่ศาลคดีมรยาทไม่สามารถครบจำนวนมากกว่าครึ่งหนึ่งของสมาชิกทั้งหมด นายกสภาฯ สามารถเรียกประชุม (เปิดประชุมใหญ่) จุกเงินเพื่อจะหาบุคคลที่สามารถทำหน้าที่แทน ในกรณีที่สมาชิกของคณะกรรมการสภาทนายความผู้หนึ่งผู้ใดไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ การแต่งตั้งผู้ทำหน้าที่แทนนั้นไม่จำเป็นที่จะต้องแต่งตั้งครบตาม

จำนวนคณะกรรมการทั้งหมด ทั้งนี้เพราะกฎหมายกำหนดให้แต่งตั้งผู้ทำหน้าที่แทน
เท่ากับจำนวนที่ขาดอยู่เท่านั้น

ในกรณีที่ สภานายความมีจำนวนสมาชิกน้อยมากกล่าวคือ จำนวน
ต่ำกว่า 8 คน ในกรณีเช่นนี้อำนาจในการพิจารณาคดีมรรยาททนายความ
จะเป็นอำนาจของศาลแพ่ง ศาลอาญา หรือศาลจังหวัดแล้วแต่กรณี(มาตรา 112
กฎหมายลงวันที่ 9 มิถุนายน 1972) แต่นายกสภานายความนั้นก็ยังมียอำนาจ
ในแง่ของการเป็นผู้ริเริ่มดำเนินคดีและการไต่สวนเบื้องต้น บทบัญญัติเช่นว่านี้ขึ้น
ก็เพื่อที่จะเอื้อประโยชน์ต่อการที่ผู้พิพากษาอาชีพจะได้รับฟังความเห็นของผู้แทนของ
สภานายความ ก่อนที่จะมีคำพิพากษาศาลจะต้องฟังความเห็นที่เป็นลายลักษณ์อักษร
ของนายกสภานายความ บทบัญญัติในส่วนอื่น ๆ นั้นไม่มีความจำเป็นต้องกล่าวในที่
เช่น การนำคดีขึ้นสู่ศาลต้องกระทำโดยจำศาล มิใช่เลขาธิการสภานายความซึ่ง
เป็นวิธีเดียวกับที่ปฏิบัติในศาลอุทธรณ์

ในส่วนของการคัดค้านผู้พิพากษา กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
มาตรา 341-356 ศาลได้ตัดสินว่าคณะกรรมการสภานายความมิใช่ศาล ดังนั้น
นายกสภาฯ จึงไม่มีอำนาจพิจารณาเรื่องการคัดค้านผู้พิพากษาแต่จะต้องใช้มาตรา
349 ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

การคัดค้านผู้พิพากษาจะต้องกระทำในทันทีทันใดที่ผู้คัดค้านทราบเหตุ
แห่งการคัดค้าน มิฉะนั้นแล้วจะถือว่าการคัดค้านนั้นไม่ชอบตามบทบัญญัติมาตรา 344
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งใหม่²⁵ การคัดค้านผู้พิพากษาต้องกระทำเป็น
ลายลักษณ์อักษร หรือไม่ก็ต้องแจ้งให้เลขาธิการของคณะกรรมการสภานายความ
ทราบ คำคัดค้านผู้พิพากษานั้นจะต้องระบุให้ชัดเจนถึงเหตุผลในการคัดค้านและ
แนบเอกสารที่เกี่ยวข้องมาด้วยมิฉะนั้นจะถือว่าการคัดค้านนั้นไม่ชอบ

คำคัดค้านผู้พิพากษาจะต้องส่งไปให้ศาลเพื่อพิจารณาภายใน 8 วัน
ถ้าศาลไม่ตอบกลับมาหรือปฏิเสธการคัดค้าน จะต้องส่งเรื่องให้ศาลอุทธรณ์พิจารณา

²⁵ Ibid., p. 204-205.

ั้งนี้เพราะว่าคณะกรรมการสภาพนาความนั้นมิใช่ศาล echevinale (ที่จะพิจารณาการคัดค้านผู้พิพากษาด้วยตนเองได้) การพิจารณาคดีเกี่ยวกับการคัดค้านผู้พิพากษาไม่มีระยะเวลาจำกัด

กรณีที่เกี่ยวข้องกับเหตุผลที่จะคัดค้านผู้พิพากษานั้น เราจะต้องพิจารณาจากมาตรา L.731-1 ของประมวลกฎหมายว่าด้วยธรรมนูญศาลยุติธรรม²⁶ นั้นก็คือจะต้องนำหลักเกณฑ์ในเรื่องของการคัดค้านผู้พิพากษา เหตุผลที่ได้รับการยกขึ้นกล่าวอ้างเสมอก็คือ มีความขัดแย้งส่วนตัว ความขัดแย้งส่วนตัวที่จะถือว่าเป็นเหตุในการคัดค้านผู้พิพากษานั้นจะต้องเป็นความขัดแย้งที่ขัดแย้ง ศาลฎีกาจะพิจารณาตรวจสอบถึงเหตุผลของการคัดค้านผู้พิพากษา เช่นในอดีตความขัดแย้งที่ยกขึ้นกล่าวอ้างจะต้องเป็นความขัดแย้งที่สำคัญ ดังนั้นคำพิพากษาฉบับหนึ่งของศาลอุทธรณ์จึงถูกกลับโดยศาลฎีกาทั้งนี้เพราะการคัดค้านผู้พิพากษานั้นเพียงแต่กล่าวอ้างถึงความขัดแย้งที่ไม่ชัดเจน

4.1.3.3.2. ศาลอุทธรณ์

ถ้าคำพิพากษาของศาลชั้นต้นหรือคำพิพากษาของคณะกรรมการสภาพนาความ ซึ่งทำหน้าที่ในฐานะคณะกรรมการมรรยาททนายความนั้นถูกต้องแล้วจะต้องมีการนำคดีขึ้นสู่ศาลปกครองชั้นอุทธรณ์ การอุทธรณ์คดีต้องกระทำโดยจดหมายลงทะเบียนตอบรับถึงจำศาล นอกจากจะต้องส่งเอกสารให้กับจำศาลแล้วจะต้องส่งเรื่องให้แก่หัวหน้าพนักงานอัยการและนายกสภาพนาความ ด้วยจดหมายลงทะเบียนตอบรับ

คู่ความฝ่ายที่ได้รับเอกสารอุทธรณ์นั้นสามารถทำคำแก้อุทธรณ์ได้ภายใน 8 วันนับตั้งแต่ได้รับเอกสารนั้น (มาตรา 121 กฎหมายลงวันที่ 9 มิถุนายน 1972)²⁷

²⁶ Ibid., p.206.

²⁷ Ibid., p.201-203.

การอุทธรณ์นั้นมีผลต่อการทุเลาการบังคับคดี ดังนั้นการขอให้
 บังคับคดีชั่วคราวจึงเป็นไปไม่ได้ ถ้าต้องการจะให้มีการบังคับคดีชั่วคราวจะ
 ต้องใช้วิธีการอื่นซึ่งในกรณีเช่นว่านั้นก็คือ การใช้วิธีการที่เรียกว่าห้ามประกอบ
 วิชาชีพชั่วคราว

ศาลจะตัดสินตามคำอุทธรณ์ (ประเด็นที่มีการอุทธรณ์) ถ้าคำ
 อุทธรณ์หนึ่งไม่ว่าจะเป็นคำอุทธรณ์หรือคำแก้อุทธรณ์ที่มาจากหัวหน้าพนักงานอัยการ
 ศาลอุทธรณ์มีอำนาจอย่างเต็มที่ที่จะสั่งยกฟ้อง ลดโทษ เพิ่มโทษ ที่คณะกรรมการ
 สภานายความได้ตัดสินมา แต่ถ้าคำอุทธรณ์นั้นเป็นคำอุทธรณ์ของทนายความซึ่ง
 หัวหน้าพนักงานอัยการมิได้ทำคำแก้อุทธรณ์แล้วศาลอุทธรณ์ทำได้แต่เพียงสั่งยกฟ้อง
 ลดโทษ หรือยืนยันตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้นจะเพิ่มโทษไม่ได้

ในศาลอุทธรณ์นั้น นายกสภานายของสภานายความ ที่ทนาย
 ความผู้ถูกกล่าวหาสิ่งกีดอยู่สามารถเสนอความเห็นได้ นับตั้งแต่มีการแก้ไขกฎหมาย
 โดยกฎหมายลงวันที่ 25 มิถุนายน 1974²⁸ ไม่จำเป็นจะต้องฟังความเห็นของ
 นายกสภานายในทุกกรณี (มาตรา 123 แก้ไขเพิ่มเติมของกฎหมายลงวันที่ 9
 มิถุนายน 1972) แม้ว่าในทางปฏิบัติศาลมักจะรับฟังความเห็นของ นายกสภานาย
 ความที่จะมาให้ความเห็นหรือไม่ก็ได้

4.1.3.4 คำพิพากษาคดีมรรยาทนายความ

เมื่อการพิจารณาคดีสิ้นสุดลงศาลคดีมรรยาทก็จะต้องตัดสิน เขียน
 คำพิพากษาและส่งคำพิพากษาไปให้คู่ความ อย่างไรก็ตามการบังคับตามคำพิพากษา
 ไม่ใช่หน้าที่ของสภานายความ แต่เป็นหน้าที่ของหัวหน้าพนักงานอัยการ

ก. การทำคำพิพากษา

หลังจากที่ทนายความปรากฏตัวต่อหน้าศาลและมีการพิจารณา
 คดีโดยรับฟังความเห็นของผู้ทำหน้าที่ต่อสู้ให้ทนายความผู้นั้น ศาลคดีมรรยาทก็จะ
 ตัดสินโดยนำกฎเกณฑ์ทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับศาลอื่นๆ มาบังคับใช้

²⁸ Ibid., p. 202-203.

เมื่อมีการตัดสินลงมติแล้วก็เหลือแต่เพียงการทำคำพิพากษา โดยทั่วไปแล้วไม่ควรที่จะทำคำพิพากษาอย่างรีบเร่ง ทั้งนี้เพราะว่าคำพิพากษาจะต้องมีการให้เหตุผลประกอบเสมอ (มาตรา 22 พระราชบัญญัติลงวันที่ 31 ธันวาคม 1971) ในทางปฏิบัติผู้รับผิดชอบส่วนวนหรือนายกสภาฯจะมีระยะเวลาหนึ่งเพื่อร่างคำพิพากษา หลังจากนั้น 2-3 วันคณะกรรมการสภานายความจะประชุมเพื่อที่จะอนุมัติร่างคำพิพากษานั้น

เมื่อมีการทำคำพิพากษาแล้วสำนักเลขานุการคณะกรรมการสภานายความ มีหน้าที่ส่งคำพิพากษาไปถึงผู้ที่เกี่ยวข้องหรือในกรณีที่เป็นก็ต้องส่งไปยังสำนักงานเลขานุการของศาลอุทธรณ์รวมถึง บุคคลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย มาตรา 117 กฎหมายลงวันที่ 9 มิถุนายน 1972²⁰ บัญญัติถึงกฎเกณฑ์ในการส่งคำพิพากษา นั่นก็คือจะต้องมีการส่งคำพิพากษาไปยังทนายความผู้ถูกกล่าวหา หัวหน้าพนักงานอัยการและผู้ร้องเรียนภายใน 8 วัน นับแต่วันที่มีการอ่านคำพิพากษา การส่งจะต้องกระทำโดยจดหมายลงทะเลเบียนตอบรับการส่งนี้จะมีผลต่อระยะเวลาในการอุทธรณ์ซึ่งกำหนดไว้ 1 เดือน ดังเช่นที่เราได้พิจารณามาแล้ว เมื่อมีการอุทธรณ์หัวหน้าพนักงานอัยการหรือทนายความผู้ถูกกล่าวหาจะมีสิทธิทำคำให้การแย้งภายในเวลา 8 วันนับแต่วันได้รับคำอุทธรณ์

การแจ้งคำพิพากษาถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญทั้งนี้เพราะว่า แม้กฎเกณฑ์ที่ใช้ในกรณีนี้จะใกล้เคียงกับกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง กรณีที่ไม่สามารถนำกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้ได้ ดังนั้นส่วนใหญ่แล้วคดีมรยาททนายความนั้น มักจะเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ในเรื่องประโยชน์สาธารณะ ด้วยหลักเกณฑ์เช่นว่านี้เองศาลฎีกาได้ตัดสินไว้ในคำพิพากษาลงวันที่ 13 พฤศจิกายน 1948 ว่าการนิ่งเฉยของทนายความผู้ถูกกล่าวหาต่อศาลนั้น จะถือว่าเป็นเหตุให้ศาลลงโทษไม่ได้

การส่งคำพิพากษาให้แก่ผู้ร้องเรียนถือเป็นบทบัญญัติใหม่ บุคคลที่สามไม่ถือว่าเป็นคู่ความในคดีมรยาททนายความ แต่สภานิติบัญญัติในปัจจุบันเห็น

²⁰ Ibid., p. 208-209.

ว่าควรจะให้ผู้ร้องเรียนทราบ ในฐานะที่เขาเป็นผู้ร้องเรียนการส่งคำพิพากษานั้นเป็นผลมาจากการที่ผู้ร้องเรียนได้ให้ข้อมูลแก่ นายกสภาฯ เพื่อให้ นายกสภาฯ นำเรื่องขึ้นสู่การพิจารณาของคณะกรรมการสภานายความ มาตรา 113 กฎหมายลงวันที่ 9 มิถุนายน 1972

จุดสำคัญสุดท้ายที่ควรกล่าวในเรื่องนี้ก็คือ การส่งคำพิพากษานั้นจะต้องระบุถึงวิธีการที่คู่ความจะใช้เพื่อการต่อสู้ด้วย ศาลอุทธรณ์เมือง Rennes ตัดสินว่าวิธีพิจารณาความคดีมรยาทนั้นคล้ายคลึงกับวิธีพิจารณาความแพ่งในแง่ของแบบพิธี ดังนั้นในกรณีที่ไม่มีบทบัญญัติยกเว้นหลักกฎหมายทั่วไปไว้ ศาลตัดสินว่า จะต้องนำบทบัญญัติมาตรา 680 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งใหม่จะต้องนำมาใช้ในเรื่องการส่งคำพิพากษาของคณะกรรมการสภานายความ การไม่ปฏิบัติตามวิธีการดังกล่าวข้างต้นถือว่าการก่อให้เกิดผลเสียหายแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง และไม่ถือว่าใช้บังคับได้กับบุคคลที่ได้รับคำพิพากษา³⁰

เมื่อได้มีการส่งคำพิพากษาถึงผู้เสียหาย ผู้ร้องเรียน และหัวหน้าพนักงานอัยการแล้ว หากไม่มีการอุทธรณ์ก็จะต้องมีการบังคับตามคำพิพากษา

โทษในคดีมรยาททนายความที่สำคัญมี 4 อย่าง

1. โทษตกเตือน โทษตกเตือนนี้ต่างจากการตกเตือนของ นายกสภาฯตามที่กล่าวข้างต้น
2. โทษตำหนิ
3. การห้ามชั่วคราว ซึ่งเท่ากับมีผลห้ามมิให้ทนายความผู้นั้นกระทำการใด ๆ ในระยะเวลาไม่เกิน 3 ปี
4. การลบชื่อออกจากทะเบียน (la radiation) มีผลเท่ากับการไล่ทนายความผู้นั้นออกจากสภานายความซึ่งผลทำให้ทนายความนั้นไม่สามารถสมัครเป็นสมาชิกสภานายความ

³⁰ Ibid., p. 209.

อื่นๆ ได้มาตรา 126 กฎหมายลงวันที่ 9 มิถุนายน 1972 บัญญัติว่า หัวหน้าพนักงานอัยการจะต้องดูแลการบังคับการตามคำพิพากษาในเรื่องของโทษและการห้ามชั่วคราว เมื่อโทษได้รับการบังคับการแล้ว หัวหน้าพนักงานอัยการจะต้องส่งเรื่องให้แก่อัยการคนอื่นในลักษณะจดหมายเวียนให้ทราบถึงระยะเวลาของโทษเพื่อที่จะคำประกันถึงการบังคับการให้เป็นไปตามคำพิพากษาในเรื่องการห้าม และการลบบชื่อทนายความผู้^{นั้น}ออกจากทะเบียนทนายความ เพื่อที่จะทราบกันทั้งประเทศ

การบังคับการให้เป็นไปตามคำพิพากษานี้ กล่าวโดยสรุปเป็นการนำเอาหลักเกณฑ์ในเรื่องวิธีพิจารณาความ ก็คือหลักเกณฑ์ที่ใช้บังคับในคดีแพ่งนั่นเอง แต่การฎีกาไม่มีผลในแง่ของการทุเลาการบังคับคดีไว้ก่อน ดังนั้นทนายความผู้ซึ่งยื่นยันที่จะดำเนินวิชาชีพของเขาต่อไป แม้ว่าจะถูกลงโทษห้ามชั่วคราวแล้วโดยศาลอุทธรณ์ ทนายความผู้^{นั้น}ก็อาจจะถูกลงโทษได้อีกครั้งหนึ่งด้วยเหตุที่ไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษาในเรื่องการห้ามชั่วคราวของศาลอุทธรณ์ ทนายความผู้^{หนึ่ง}ซึ่งถูกลงโทษลบบชื่อจากทะเบียนทนายความก็อาจจะถูกลงโทษในฐานะละเมิดกฎหมาย ถ้าหากยังฝ่าฝืนคำพิพากษาโดยยังประกอบวิชาชีพของเขาต่อไปภายหลังจากมีคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์แล้ว ซึ่งแม้ว่าคำพิพากษานั้นจะถูกยกโดยศาลฎีกาก็ตาม

โดยทั่วไปแล้วในคดีมรรยาททนายความมักจะมีฎีกาเสมอ การที่มีฎีกาเป็นจำนวนมากนั้นมิใช่เกิดจากคุณภาพของคำพิพากษาฎีกา แต่บางครั้งการฎีกาเกิดขึ้นเนื่องจากเหตุผลในแง่ของข้อเสียดังนี้ เช่นทนายความอาจจะฎีกาเพราะเหตุที่เขาถูกลงโทษตักเตือนเท่านั้น หรือบางครั้งในกรณีที่ทนายความผู้^{นั้น}ถูกลงโทษอย่างหนัก เช่นการถูกลบชื่อจากทะเบียน การถูกห้ามชั่วคราว หรืออาจจะเกิดขึ้นด้วยเหตุที่ทนายความผู้^{นั้น}ถูกละเมิดในเรื่องของสิทธิในการป้องกันตนเอง เราจะพบว่า ศาลฎีการะมัดระวังเป็นอย่างมากในเรื่องนี้

ศาลฎีกาจะตรวจสอบว่าทนายความผู้ถูกกล่าวหา³¹นั้นมีสิทธิที่จะให้ข้อเท็จจริงในเรื่องที่ผู้ถูกกล่าวหา³¹ตั้งแต่นั้นมาตัวขึ้นศาลหรือไม่ ถ้าไม่มีการปฏิบัติตามเช่นนั้นศาลก็ถือว่ามีการละเมิดสิทธิในการป้องกันตนเองและนำไปสู่การยกฟ้อง

4.1.3.5. การขอกลับเข้าเป็นทนายความใหม่

ทนายความซึ่งถูกลบชื่อออกจากทะเบียนสภาทนายความหนึ่งไม่สามารถไปขึ้นทะเบียนยังสภาทนายความอีกแห่งหนึ่ง (มาตรา 109 กฎหมายลงวันที่ 9 มิถุนายน 1972) เขามีวิธีการเดียวคือ ทำคำร้องต่อสภาทนายความที่เขาถูกลบชื่อนั้นเอง ในการนี้เขาจะต้องพิสูจน์ถึงข้อเท็จจริงใหม่ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเหมาะสมในตัวเขาเอง คำพิพากษาลำดับหนึ่งของศาลอุทธรณ์แห่งเมือง colmar ปฏิเสธการรับขึ้นทะเบียนใหม่ ได้กล่าวถึงกรณีที่จะต้องพิจารณาว่า "คณะกรรมการสภาทนายความจะต้องเคร่งครัดมากขึ้นในการรับขึ้นทะเบียนใหม่ ในกรณีที่มีการลบชื่อออกจากทะเบียนทนายความแล้ว เหตุการณ์ในอดีตทุกอย่างของบุคคลนั้น จะต้องนำมาพิจารณาโดยคณะกรรมการซึ่งมีหน้าที่ที่จะต้องตรวจสอบว่าเขาสมควรที่จะเป็นสมาชิกของสภาทนายความหรือไม่" ³¹

³¹ Yves AVRIL, supra note, p. 211.

4.2 องค์กร และหลักที่ใช้ในการสอบสวนและพิจารณาคดีมรรยาทนายความ ในประเทศอังกฤษ

ในระบบกฎหมายของประเทศอังกฤษ มีการแบ่งวิชาชีพทางกฎหมายออกเป็น 2 แขนง คือ Barrister และ Solicitor ซึ่งแต่ละแขนงก็มีองค์กรที่ทำหน้าที่ควบคุมวิชาชีพของตนเอง ดังนั้นระบบการศึกษามรรยาทจนถึงลักษณะและสภาพของงานจึงแตกต่างกันออกไป³² ซึ่งการแบ่งวิชาชีพกฎหมายออกเป็น 2 แขนงนี้ นับเป็นลักษณะเฉพาะของการประกอบวิชาชีพทนายความในประเทศอังกฤษ

ความแตกต่างที่สำคัญระหว่าง Barrister และ Solicitor ก็คือ Solicitor เท่านั้นที่เป็นผู้ติดต่อให้ Barrister เข้ามาดำเนินคดีให้แก่ลูกความ ประชาชนทั่วไปที่ประสบปัญหาอันเป็นหรืออาจเป็นคดีความขึ้น ไม่ว่าจะในทางแพ่งหรือทางอาญา จะนำปัญหานั้นไปปรึกษา Barrister โดยตรงโดยไม่ผ่าน Solicitor ไม่ได้ แต่จะต้องไปหา Solicitor ก่อน แล้ว Solicitor ก็จะเป็นผู้ติดต่อปรึกษากับ Barrister ให้อีกทอดหนึ่ง การที่ Solicitor จะปรึกษากับ Barrister เมื่อใดนั้น ขึ้นอยู่กับลักษณะและความซับซ้อนของคดีและโดยเฉพาะอย่างยิ่งประสบการณ์ในคดีความของ Solicitor ผู้นั้น ในคดีปกติทั่ว ๆ ไป Solicitor จะพบกับลูกความเพื่อสอบถามความประสงค์ของลูกความ และสอบปากคำพยานที่สำคัญปากหนึ่งหรือสองปาก ก่อนปรึกษาขอคำแนะนำจาก

³² R.J.Walker, M.G.Walker, The English Legal System, The Legal Profession, 3 ed. London: Butterworths, 1972, p.202-218., บุญชู เย็นสบาย, สถาบันควบคุมการประกอบวิชาชีพทนายความเปรียบเทียบ, อัยการนิเทศ, เล่ม 42 ฉบับที่ 4 (2523) หน้า 57-62., ประภาศน์ อวยชัย, การศึกษากฎหมายในประเทศอังกฤษ, ตุลพาท, เล่ม 4 ปีที่ 6 เมษายน 2502, หน้า 261.

Barrister ถึงโอกาสชนะคดีของลูกความ หาก Barrister ให้คำแนะนำว่า คดีมีโอกาสมากพอสมควรที่จะชนะ Solicitor จึงจะเริ่มดำเนินการเตรียมคดี อันประกอบด้วย การสอบปากคำพยาน รวมทั้งการติดต่อกับคู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งตามที่ เห็นว่าจำเป็นและตามวิธีพิจารณาความ ในระหว่างการเตรียมคดีนี้ Solicitor จะปรึกษากับ Barrister ตลอดเวลาเกี่ยวกับขั้นตอนเบื้องต้นที่ควรกระทำ เช่น การส่งคำบอกกล่าว หรือให้ Barrister ร่างเอกสารที่จำเป็นต่าง ๆ เช่น คำคู่ ความ เมื่อใกล้วันพิจารณา Solicitor จะส่งสำนวน (Brief) ซึ่งจะใช้เป็น หลักในการดำเนินคดีไปให้ Barrister สำนวน (Brief) นั้นจะประกอบด้วย ข้อเท็จจริงโดยย่อ ประเด็นที่เกี่ยวข้อง ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ ความเห็นของ Solicitor ว่าจะเชื่อถือพยานที่มีอยู่ได้หรือไม่เพียงใด บันทึกข้อความที่คาดว่า พยานจะเบิกความในชั้นพิจารณา และเอกสารที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ซึ่งโดยทั่วไปแล้ว จะจัดเตรียมขึ้นจากการหารือและตกลงกับ Solicitor ของฝ่ายตรงกันข้าม³³

ดังนั้นองค์กรหรือหน่วยงานที่ทำหน้าที่ควบคุมวิชาชีพของทนายความ ทั้งสองประเภท จึงมีลักษณะพิเศษเฉพาะตัว กล่าวคือ มีลักษณะเป็นคณะกรรมการ พิเศษ ที่ทำหน้าที่ควบคุมความประพฤติของสมาชิก โดยมีลักษณะการใช้อำนาจทาง ตุลาการ และมีเขตอำนาจเหนือสมาชิกที่สังกัดองค์กรนั้น คณะกรรมการพิเศษนี้ เรียกว่า (Domestic Tribunal)³⁴ ซึ่งทั้ง Barrister และ Solicitor จะถูกควบคุมโดยคณะกรรมการพิเศษ แต่แบ่งแยกองค์กรที่ทำหน้าที่ควบคุมเป็น

³³ กนก อินทรมพรรษ์, ข้อคิดบางประการเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพ ด้านการว่าความในอังกฤษ, ดุลพินิจ, ปีที่ 31 เล่ม 5 กันยายน-ตุลาคม 2527 หน้า 19.

³⁴ Philip S. James, Domestic Tribunals, Introduction to English Law, 12 ed. London: Butterworths, 1989, p.53-59., J.F. Garner, Domestic Tribunals, Administrative Law, 5 ed. London: Butterworths, 1979, p.292-297.

2 ประเภท

4.2.1. โชลีซีเตอร์ (Solicitor)

4.2.1.1 องค์กรที่ทำหน้าที่ควบคุมวิชาชีพ โชลีซีเตอร์ (Solicitor) สมาคมนักกฎหมาย (The Law Society) เป็นสมาคมที่ถูกก่อตั้งขึ้นโดยอาศัยอำนาจตาม กฎบัตรรอยแยล (Royal Charter of 1845) เพื่อควบคุมดูแล Solicitor สมาคมนักกฎหมาย (The Law Society) นี้บริหารงานโดย สภา ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกของสมาคมฯ (The Law Society) ผู้ได้รับเลือกตั้งในแต่ละปีมีจำนวนทั้งสิ้น 65 คน วัตถุประสงค์ของสมาคม ฯ ตามที่ปรากฏในกฎบัตร ปี 1845 คือการส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพนักกฎหมาย รวมทั้งเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมาย ³⁵

สมาคมนักกฎหมาย นี้จะต้องดำเนินบริหารภายใต้พระราชบัญญัติ โชลีซีเตอร์ ปี 1974 (Solicitor Act 1974) กล่าวคือ สมาคมต้องตราข้อบังคับเพื่อควบคุม การให้บริการทางกฎหมาย การให้การศึกษาทางกฎหมาย และการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าเป็นโชลีซีเตอร์ นอกจากนี้สมาคมยังต้องดำเนินการเพื่อปกป้องผลประโยชน์สาธารณะ เช่น จัดทำโครงการช่วยเหลือและให้คำแนะนำแก่ประชาชนทางด้านกฎหมาย และจัดตั้งกองทุนเงินทดแทนเพื่อชดใช้ความเสียหายอันอาจเกิดขึ้นแก่ลูกค้าอันเนื่องมาจากความผิดพลาดของ โชลีซีเตอร์

แต่เนื่องจาก โชลีซีเตอร์ เป็นเจ้าหน้าที่ของศาลสูงด้วย บางครั้งอาจเรียกว่า นิติกรประจำศาล ซึ่งมีได้ทำหน้าที่อย่างทนายความทั่วไป ตามมาตรา 120 ของ The Supreme Court of Judicature Act 1925 ดังนั้นสำหรับกรณีที่ โชลีซีเตอร์ ประพฤติผิดมรรยาทในฐานะเจ้าหน้าที่ของศาล ศาลสูง (The High Court) และ ศาลอุทธรณ์ (The Court of Appeal) จึงมี

³⁵ R.J.Walker, M.G.Walker, supra note 1, p.203.

อำนาจเพิกถอนที่ออกจากทะเบียนรายชื่อ โชลีชีเตอร์ ได้ตามพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะไม่กล่าวถึง แต่จะกล่าวแต่เฉพาะโชลีชีเตอร์ ที่ทำหน้าที่ทนายความในลักษณะเอกชน ตามพระราชบัญญัติ โชลีชีเตอร์ 1974 เท่านั้น

4.2.1.2 องค์กรที่ทำหน้าที่สอบสวนและพิจารณาคดีมรรยาท

คณะกรรมการมรรยาททนายความ (Solicitors Disciplinary Tribunal) ซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดย นายทะเบียนทนายความ (The Master of Rolls) โดยพิจารณาคัดเลือกจาก ทนายความโชลีชีเตอร์ ที่ปฏิบัติงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี ซึ่งเรียกว่า "Solicitor Members" และจากบุคคลที่ไม่ใช่ โชลีชีเตอร์ หรือ บารริสเตอร์ ซึ่งเรียกว่า "Lay Members" ประกอบเป็นคณะกรรมการ คณะกรรมการมรรยาทนี้จะทำหน้าที่ ควบคุมความประพฤติ ออกข้อบังคับเกี่ยวกับมรรยาททนายความ และพิจารณาคดีมรรยาททนายความของโชลีชีเตอร์³⁶ ในการพิจารณาคดีของคณะกรรมการมรรยาททนายความที่จะถือว่าเป็นองค์ประชุมได้ จะต้องมีการเข้าร่วมประชุมอย่างน้อยที่สุดจำนวน 3 คน จึงเป็นองค์ประชุม และอย่างน้อยที่สุดจะต้องมีการที่เป็น (Lay Members) ร่วมอยู่ด้วย 1 คน อย่างไรก็ตามก็ต้องมีการที่เป็นโชลีชีเตอร์เข้าร่วมประชุมมากกว่ากรรมการประเภท Lay Members³⁷

4.2.1.3 เขตอำนาจ ในการพิจารณาคดีของคณะกรรมการมรรยาททนายความ (The Solicitors Disciplinary Tribunal)

คณะกรรมการฯ มีอำนาจในการพิจารณาคำร้องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการประพฤติของทนายความที่มีลักษณะเป็น คำร้องเรียนเรื่องการประพฤติผิดมรรยาท

³⁶ Ibid., p.206.

³⁷ Halsbury's Statutes of England, 3 ed. Volume 44
London: Butterworths, 1975, Solicitors Act 1974, Section 46.

ประการหนึ่งคือเรื่องอายุความ คำร้องเรียนหรือคำกล่าวหาเกี่ยวกับการประพฤติผิดมรรยาททนายความที่คณะกรรมการมรรยาททนายความจะรับไว้พิจารณา ผู้ร้องเรียนต้องยื่นคำร้องเรียนภายในระยะเวลา 12 เดือนนับแต่วันที่เข้าร่วมเป็นทนายความ หรือได้มีการพิสูจน์แล้วว่าทนายความผู้นั้น ขาดคุณสมบัติของการเป็นทนายความ

ก่อนการพิจารณาคดีของคณะกรรมการมรรยาท ประธานกรรมการฯ จะแต่งตั้งคณะกรรมการหรืออนุกรรมการขึ้น เพื่อทำหน้าที่ไต่สวนคดีก่อนการพิจารณาของคณะกรรมการฯ เมื่อคณะกรรมการหรืออนุกรรมการไต่สวนได้ทำการไต่สวนแล้ว ผลของการไต่สวนต้องเสนอไปยัง คณะกรรมการมรรยาท ถ้าหากคณะกรรมการฯ เห็นว่าคำกล่าวหาหรือคำร้องเรียนนั้น ไม่มีหลักฐานในเบื้องต้นว่าเป็นการประพฤติผิดมรรยาท (Prima Facie) และไม่มีหลักฐานที่จะชี้ให้เห็นว่าคำกล่าวหา มีน้ำหนักเพียงพอ

คณะกรรมการฯ อาจยกเลิกคำกล่าวหา นั้น โดยไม่จำเป็นต้องนัดหมายให้ทนายความผู้ถูกกล่าวหา มาให้ถ้อยคำต่อหน้าคณะกรรมการฯ อีก

แต่ในกรณีที่คำกล่าวหา นั้นคณะกรรมการฯ มีความเห็นว่าเป็นกรณีที่มีหลักฐานแน่ชัดว่า มีพฤติกรรมที่ทนายความประพฤติผิดมรรยาท (Prima Facie) ตามคำกล่าวหา คณะกรรมการฯ ก็จะดำเนินการพิจารณาคดีต่อไป ซึ่งเจ้าหน้าที่ธุรการของคณะกรรมการฯ จะแจ้งวันนัดหมายให้แก่คู่กรณีทราบ โดยนำส่งแก่ ผู้ถูกกล่าวหาพร้อมสำเนาคำกล่าวหา ซึ่งระยะเวลาในการส่งหมายนัดต้องไม่น้อยกว่า 21 วันก่อนวันนัดพิจารณาคดี ซึ่งหมายนัดจะต้องเป็นไปตามแบบพิมพ์ตามที่กฎหมายกำหนด

คู่กรณีมีสิทธิที่จะตรวจสอบเอกสารต่าง ๆ ที่อ้างเข้ามาในคดีโดยต้องเสียค่าธรรมเนียมตามที่กำหนด

ในวันนัดพิจารณาคดี หากฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดไม่มาปรากฏตัวต่อหน้าคณะกรรมการฯ เมื่อคณะกรรมการฯ ได้ตรวจสอบแล้วว่า การส่งหมายนัดชอบด้วยกฎหมายแล้ว คณะกรรมการฯ อาจดำเนินการพิจารณาคดีไปได้โดยไม่มีคู่

กรณีที่เขาตนัดร่วมการพิจารณาได้³⁹

4.2.1.4.2 การพิจารณาคดี

การพิจารณาคดีมรรยาทของคณะกรรมการมรรยาท จะต้องกระทำเป็นการลับ และนำหลักความยุติธรรมตามธรรมชาติ (Natural Justice) มาใช้ การนำหลักความยุติธรรมตามธรรมชาติ มาใช้ในการพิจารณาคดีมรรยาททนายความ สืบเนื่องมาจากความสัมพันธ์ระหว่าง ทนายความกับคณะกรรมการมรรยาท ทนายความซึ่งเป็นองค์กรของรัฐ เป็นผลให้ทนายความมีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติต่อสมาคมฯ ตามที่กฎหมายกำหนด ดังนั้นเมื่อมีการพิจารณาคดีมรรยาท โดยผลของคำวินิจฉัยคดีนั้นย่อมกระทบกระเทือนต่อ สิทธิและประโยชน์อันพึงคาดหมายได้ของทนายความผู้ถูกลงโทษ ซึ่งถือว่ามีฐานะเป็นเอกชนผู้หนึ่งในกรณีนี้จึงต้องนำเอาหลักความยุติธรรมตามธรรมชาติมาใช้ และกระบวนการพิจารณาคดีมรรยาทก็จะต้องดำเนินการตามหลักความยุติธรรมตามธรรมชาติเช่นเดียวกันด้วย กล่าวคือผู้ทำการสอบสวนและพิจารณาคดีตลอดจนผู้มีอำนาจลงโทษจะต้องไม่เป็นผู้ที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง หรือมีส่วนได้เสียในเรื่องที่ตนทำการสอบสวนและพิจารณา และจะต้องเปิดโอกาสให้ทนายความผู้ถูกกล่าวหาได้ปกป้องสิทธิและประโยชน์อันพึงคาดหมายได้ของตนได้อย่างเต็มที่⁴⁰

อนึ่ง การนำหลักความยุติธรรมตามธรรมชาติมาใช้ในคดีมรรยาททนายความนั้น ไม่จำเป็นที่จะต้องนำมาใช้โดยเคร่งครัดเหมือนกับการพิจารณาคดีของศาล เช่น ไม่มีอำนาจที่จะให้ผู้ถูกกล่าวหาสาบานตนและไม่จำเป็นต้องมีการซักพยาน ดังเช่นในการพิจารณาคดีของศาล เป็นต้น ซึ่งคณะกรรมการมรรยาทอาจจะหาข้อมูลโดยวิธีที่เห็นว่าเหมาะสมที่สุดได้โดยให้โอกาสแก่ผู้ซึ่งสิทธิ เสรีภาพ และประโยชน์อันพึงคาดหมายได้โดยชอบธรรมของตน

³⁹ The Solicitors (Disciplinary Proceedings) Rules 1966, Section 45

⁴⁰ J.F.Garner, supra note 3, p.292-293.

หลักความยุติธรรมตามธรรมชาติที่ใช้ในการพิจารณาคดีมรรยาท ประกอบด้วยหลักสำคัญ 2 หลัก คือหลักบุคคลไม่อาจเป็นผู้พิพากษาในคดีของตนเอง (Nemo Judex in Causa sua) หรือหลักปราศจากอคติ (Freedom from bias) และหลักฟังความอีกฝ่ายหนึ่ง (Audi alteram partem) ซึ่งมีเนื้อหาดังนี้

1. หลักบุคคลไม่อาจเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาดในคดีของตนเอง

(nemo judex in causa sua) หรือหลักปราศจากอคติ (freedom from bias)

หลักนี้เป็นหลักที่คณะกรรมการมรรยาทนายความที่พิจารณาคดีมีส่วนได้เสียในคดีที่ตนจะวินิจฉัยชี้ขาดนั้นไม่อาจจะวินิจฉัยชี้ขาดในคดีดังกล่าวได้ เพราะจะทำให้เกิดความไม่ยุติธรรม เนื่องจากถือว่าเป็นการวินิจฉัยชี้ขาดในคดีของตนเอง ดังนั้นตามหลักนี้ ผู้มีสิทธิ เสรีภาพ หรือประโยชน์อันพึงคาดหมายได้โดยชอบธรรมของเขาอาจถูกระทบกระเทือนจากการกระทำ หรือคำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการมรรยาทนายความ จึงมีสิทธิที่จะขอให้คดีของเขาได้รับการพิจารณาจากกรรมการที่ ไม่มีส่วนได้เสียหรือมีอคติในคดี ทั้งนี้ในคดีแรก ๆ ที่ยอมรับหลักปราศจากอคติก็คือ คดีของ Dr. Bonham ในปี 1610⁴¹ ซึ่งเป็นกรณีที่คณะกรรมการแพทยสภา สั่งปรับนายแพทย์ผู้หนึ่งในกรณีประกอบอาชีพโดยไม่มีใบอนุญาตประกอบโรคศิลปะ ซึ่งในคดีนี้ผู้พิพากษา Coke วินิจฉัยว่าเนื่องจากเงินค่าปรับครึ่งหนึ่งจะตกเป็นของคณะกรรมการแพทยสภา ดังนั้นคณะกรรมการแพทยสภาจึงไม่มีอำนาจที่จะสั่งปรับนายแพทย์ผู้นั้นได้ โดยถือว่าคณะกรรมการแพทยสภา เป็นผู้พิพากษาในคดีของตนเอง

คำว่า "ส่วนได้เสีย" ในที่นี้มีได้มีความหมายแต่เพียงเฉพาะในเรื่องเงินทองเท่านั้น ยังหมายความไปถึงส่วนได้เสียในเรื่องอื่น ๆ ด้วย และนอกจากนั้นยังได้หมายความไปถึง การมีพฤติการณ์ที่สื่อหรือทำให้รู้สึกว่ามี ความลำเอียง ก็เท่ากับว่าได้มีการลำเอียงแล้วจริง ๆ เช่น ในคดี R.V.

⁴¹ Ibid., p. 133-134.

Sussex Justices (1924)⁴² ซึ่งเป็นกรณีที่ทนายความผู้หนึ่งที่ทำหน้าที่เสมือน
ของผู้พิพากษาท้องถิ่น มีหุ้นส่วนเป็นทนายความ ซึ่งว่าความให้แก่จำเลยที่ถูกฟ้อง
เรียกค่าเสียหายในกรณีอุบัติเหตุบนท้องถนน ซึ่งทนายที่ทำหน้าที่เสมือนนั้นได้
ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเสมือนก่อนที่จำเลยดังกล่าวจะถูกพิพากษาว่าขับรถอันตราย
และต่อมาทนายความดังกล่าวได้ลาออกจากตำแหน่งเสมือน ระหว่างที่ผู้พิพากษา
ท้องถิ่นทั้งหลายกำลังพิจารณาคดีที่จำเลยนั้นถูกฟ้องเรียกค่าเสียหาย ซึ่งใน
เรื่องนี้แม้ว่าข้อเท็จจริงจะปรากฏว่าผู้พิพากษาท้องถิ่นดังกล่าวมิได้ปรึกษาเสมือน
ของเขาเลยก็ตาม คำพิพากษาที่ว่าจำเลยดังกล่าวขับรถอันตรายก็เป็นโมฆะ

เพราะมีพฤติการณ์ที่ถือว่าผู้พิพากษาจะมีความลำเอียงในการพิจารณาวินิจฉัยคดีนี้
ดังนั้น จากคดีตัวอย่างที่ยกมาแสดงให้เห็นได้ว่าการที่จะพิจารณา
ว่าองค์การหรือคณะกรรมการที่มีหน้าที่วินิจฉัยคดีมรรยาท มีส่วนได้เสียในคดีที่ตน
วินิจฉัยชี้ขาดนั้น พิจารณาได้จากความรู้สึกของวิญญูชนว่ามีความเห็นว่าในคดีนั้น ๆ
องค์การหรือคณะกรรมการมีความลำเอียง ดังนั้นคณะกรรมการดังกล่าวก็ไม่ควรจะทำ
ทำการวินิจฉัยชี้ขาดในคดีนั้น ทั้งนี้เพราะความยุติธรรมขึ้นอยู่กับความไว้วางใจ
ของวิญญูชนที่มีต่อองค์การผู้มีหน้าที่วินิจฉัยคดีมรรยาททนายความนั้น ๆ

อย่างไรก็ตาม หากผู้ซึ่งสิทธิ เสรีภาพ หรือประโยชน์อันพึงคาด
หมายได้โดยชอบธรรมของตน อาจถูกกระทบกระเทือนจากผลของการกระทำ
ขององค์การหรือกรรมการพิจารณาคดีมรรยาท ยอมสละสิทธิของตนตามหลักปราชัย
จากอคตินี้ก็ย่อมกระทำได้ แต่บุคคลดังกล่าวจะต้องได้รับทราบถึงสิทธิของตนในอัน
ที่จะได้รับการวินิจฉัยคดีโดย คณะกรรมการผู้มีหน้าที่วินิจฉัยคดีมรรยาทที่ไม่มีส่วน
ได้เสียในคดี

2. หลักฟังความอีกฝ่ายหนึ่ง (audi alteram partem)

หลักนี้เป็นหลักการที่ว่า องค์การหรือคณะกรรมการมรรยาท

⁴² H.W.R.Wade, Administrative Law, 3 ed.Oxford:
Clarendon Press, 1971,p.176.

ทนายความจะต้องฟังความอีกฝ่ายหนึ่งในการวินิจฉัยคดี ซึ่งหลักนี้ได้ขยายไปว่าคณะกรรมการที่ทำหน้าที่วินิจฉัยคดีมรรยาท จะต้องฟังความจากคู่ความทั้งสองฝ่าย และจะต้องให้คู่ความอีกฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายซึ่งสิทธิ เสรีภาพ หรือประโยชน์อันพึงคาดหมายได้โดยชอบธรรมของเขาอาจจะได้รับความเสียหายจากการกระทำของคณะกรรมการมรรยาททนายความ มีโอกาสที่จะกระทำการปกป้องสิทธิ เสรีภาพ หรือประโยชน์อันพึงคาดหมายของตนได้อย่างเต็มที่ ซึ่งคดีแรกที่ได้มีการวางหลักนี้ไว้อย่างชัดเจนคือ คดี R.V. Cambridge University (1723)⁴³ ซึ่งเป็นกรณีที่มหาวิทยาลัยไม่ยอมให้ปริญญาแก่ Dr. Bentley โดยมีได้ให้โอกาสแก่ Dr. Bentley ที่จะมาให้การชี้แจงเหตุผล ดังนั้นคำวินิจฉัยของมหาวิทยาลัยจึงเป็นโมฆะ เพราะมิได้มีการฟังความจาก Dr. Bentley ก่อนที่จะมีคำวินิจฉัย

สิทธิของผู้ที่อาจจะได้รับความเสียหายจากผลของคำสั่งหรือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการในอันที่จะปกป้องสิทธิ เสรีภาพ หรือประโยชน์อันพึงคาดหมายได้โดยชอบธรรมของตนได้อย่างเต็มที่นั้น โดยทั่วไปประกอบด้วยสิทธิที่จะชี้แจงเหตุผลหรือแก้ข้อกล่าวหา ผู้ซึ่งอาจได้รับความเสียหายจากผลของคำสั่งนั้นอาจจะชี้แจงเหตุผล หรือแก้ข้อกล่าวหาด้วยวาจาหรือเป็นลายลักษณ์อักษรก็ได้แล้วแต่กรณี นอกจากนี้ก็เป็นที่น่าเห็นได้ว่าผู้ที่อาจจะได้รับความเสียหายจากผลของคำสั่งนั้น จะอยู่ในสถานะที่จะชี้แจงเหตุผลหรือแก้ข้อกล่าวหาได้ตรงประเด็นก็ต่อเมื่อผู้นั้นได้ทราบข้อกล่าวหาอย่างถ่องแท้แล้วเท่านั้น เพราะฉะนั้นผู้ที่จะได้รับความเสียหายจากผลของคำสั่งดังกล่าว จึงมีสิทธิประการต่อมาในอันที่จะได้ทราบข้อกล่าวหาล่วงหน้า ก่อนที่จะมีการพิจารณาใดส่วนในเรื่องนั้น เป็นเวลานานพอสมควรที่ผู้ถูกกล่าวหาจะสามารถเตรียมตัวชี้แจงเหตุผลหรือให้การแก้ข้อกล่าวหาได้ การไม่เปิดโอกาสให้ผู้ที่จะเสียหายจากผลของคำสั่งดังกล่าวได้ทราบข้อกล่าวหาล่วงหน้าเลยก็ดี หรือการเปิดโอกาสให้ผู้ที่จะเสียหายจากผลของคำสั่งนั้นได้ทราบ

⁴³ J.F. Garner, *supra* note 3, p. 127-128.

ข้อกล่าวหาล่วงหน้าก่อนที่จะมีการพิจารณาไต่สวนในเรื่องนั้น แต่ไม่ได้ให้เวลาในการเตรียมตัวทำคำให้การแก้ข้อกล่าวหาที่ดี ย่อมจะทำให้ผู้ที่อาจจะเสียหายจากผลของคำสั่งนั้นไม่อาจจะใช้สิทธิชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของตนได้อย่างเต็มที่ ซึ่งเท่ากับเป็นการปฏิเสธสิทธิดังกล่าวโดยทางอ้อมนั่นเอง ดังตัวอย่างในคดี Ridge v. Baldwin and others (1964)⁴⁴ เป็นเรื่องที่มีผู้เสียหายเป็นตำรวจที่ถูกคณะกรรมการควบคุม (Watch Committee) ไล่ออกจากราชการ โดยกล่าวหาว่า เขาละเลยการปฏิบัติหน้าที่และไม่เหมาะสมที่จะเป็นตำรวจ แต่ผู้เสียหายไม่ได้รับแจ้งให้ทราบถึงข้อกล่าวหาและกำหนดการประชุมพิจารณาคดีของคณะกรรมการดังกล่าว และไม่ได้รับโอกาสที่จะมาชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาแต่อย่างใด ซึ่งคำสั่งของคณะกรรมการดังกล่าวเป็นโมฆะ เพราะคณะกรรมการดังกล่าวมิได้ให้โอกาสแก่ผู้เสียหายที่จะรับทราบข้อกล่าวหาและชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาได้ เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม แม้หลักฟังความอีกฝ่ายหนึ่งจะใช้บังคับไม่เคร่งครัดตายตัวในแต่ละคดีก็ตาม แต่ก็พอสรุปหลักทั่วไปได้ดังนี้

(1) จะต้องมี การแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ที่ถูกกล่าวหาทราบ โดยการแจ้งข้อกล่าวหาจะต้องมีลักษณะดังนี้

- (ก) ระบุชัดเจนและเฉพาะเจาะจงไม่เคลือบคลุม
- (ข) แจ้งล่วงหน้าพอสมควรที่จะให้ผู้ที่จะเสียหายนั้นเตรียมตัวต่อสู้แก้ข้อหาได้เต็มที่
- (ค) หากมีความจำเป็นจะระบุแต่ข้อมูลโดยไม่ระบุแหล่งที่มาของข้อมูลก็ได้

(2) ในการไต่สวนจะต้องฟังความอีกฝ่ายหนึ่ง หรือฟังความทั้งสองฝ่ายโดย

⁴⁴ S.H. Bailey, C.A. Cross and J.F. Garner, Case and Materials in Administrative Law, London: Sweet & Maxwell, 1977, p. 366 - 378.

- (ก) เปิดเผยข้อมูลที่ใช้ในการพิจารณาข้อพิพาทให้ผู้อื่นที่อาจจะเสียหายทราบ
- (ข) ให้โอกาสแก่ผู้ที่อาจจะเสียหายที่จะให้การเป็นลายลักษณ์อักษรหรือโดยวาจาอย่างเต็มที่
- (ค) ทำการสืบพยานต่อหน้าที่ผู้อาจจะเสียหายและให้โอกาสซักค้านพยาน ตลอดจนคัดค้านพยานหลักฐานและนำพยานเข้าสืบได้
- (ง) ให้โอกาสแก่ผู้ที่อาจจะเสียหายมาปรากฏตัวในการพิจารณา และในบางกรณีให้มีการเลื่อนคดีได้
- (จ) ให้มีตัวแทนในคดีได้ รวมทั้งมีทนายความช่วยเหลือในคดีในบางครั้ง

(3) แม้หลักความยุติธรรมตามธรรมชาติ จะไม่รวมไปถึงการให้เหตุผลประกอบคำวินิจฉัยชี้ขาด (Motivation) ด้วย แต่ในทางปฏิบัติถือกันว่า การวินิจฉัยชี้ขาดจะต้องมีเหตุผลสนับสนุน⁴⁵

หลักความยุติธรรมตามธรรมชาติของอังกฤษที่นำมาใช้ในคดีต่างๆ จะเห็นได้ว่าขึ้นอยู่กับสภาพของแต่ละคดีว่าจะนำหลักความยุติธรรมตามธรรมชาติมาใช้ได้หรือไม่เพียงไร ดังคำกล่าวของ Lord Denning⁴⁶ ที่ว่า "เป็นไปไม่ได้ที่จะวางกฎเกณฑ์ตายตัวว่า เมื่อใดหลักความยุติธรรมตามธรรมชาติจะต้องใช้บังคับและมีขอบเขตเพียงใด ทุกสิ่งทุกอย่างขึ้นอยู่กับปัญหาของคดีแต่ละเรื่อง" แต่อย่างไรก็ตามถ้าหากจะพยายามจับหลักว่า เมื่อใดที่หลักความยุติธรรมตามธรรมชาติจะใช้บังคับแล้ว ก็อาจจะพอสรุปได้ว่าหลักความยุติธรรมตามธรรมชาติจะใช้ในกรณีที่คำสั่งของฝ่ายปกครองมีลักษณะ 2 ประการ คือ

⁴⁵ ประณู สุวรรณภักดี, การสอบสวนเพื่อพิจารณาโทษทางวินัยของข้าราชการพลเรือนสามัญ, วิทยานิพนธ์ นิติศาสตร์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, พ.ศ. 2529, หน้า 36-37.

⁴⁶ J.F. Garner, supra note 3, p.142.

(1) ผลของคำสั่งนั้นกระทบถึงสิทธิหรือประโยชน์อันพึงคาดหมาย
ได้ของผู้เสียหาย

(2) คำสั่งดังกล่าวได้สั่งไปโดยมีมูลเหตุจูงใจเกี่ยวกับพฤติกรรม
กรรมของบุคคล ซึ่งอาจจะ เป็นพฤติกรรมของผู้เสียหายเองหรือพฤติกรรมของบุคคล
ภายนอกก็ได้ ซึ่งมีคดีตัวอย่างที่สนับสนุนข้อสรุปดังกล่าวข้างต้นนี้

คดี Dr. Bonham (1610) เป็นคดีที่คณะกรรมการแพทยสภาสั่ง
ปรับนายแพทย์ผู้หนึ่งในกรณีประกอบอาชีพ โดยไม่มีใบอนุญาตประกอบโรคศิลปะ
ซึ่งเงินค่าปรับครั้งหนึ่งจะตกเป็นของคณะกรรมการแพทยสภา ดังนั้นจึงถือว่าคณะ
กรรมการแพทยสภาเป็นผู้พิพากษาในคดีของตนเอง จึงไม่มีอำนาจที่จะสั่งปรับนาย
แพทย์ผู้นั้นได้ ซึ่งจะเห็นได้ว่าคดีนี้ผลของคำสั่งคณะกรรมการแพทยสภากระทบต่อ
สิทธิในทรัพย์สินของนายแพทย์ผู้ถูกปรับ โดยคำสั่งดังกล่าวได้สั่งไปโดยมีมูลเหตุ
จูงใจเกี่ยวกับพฤติกรรมของนายแพทย์ผู้นั้น ที่ประกอบอาชีพโดยไม่มีใบอนุญาต
ประกอบโรคศิลปะ

คดี Ridge B. Baldwin and others (1964)⁴⁷
เป็นเรื่องที่ผู้เสียหายเป็นตำรวจ ที่ถูกคณะกรรมการควบคุม (Watch Committee)
ไล่ออกจากราชการ โดยกล่าวหาว่าเขาละเลยการปฏิบัติหน้าที่และไม่เหมาะสมที่จะ
เป็นตำรวจ แต่ผู้เสียหายไม่ได้รับแจ้งให้ทราบถึงข้อกล่าวหาและกำหนดการประชุม
พิจารณาคดีของคณะกรรมการดังกล่าว และไม่ได้รับโอกาสที่จะมาชี้แจงแก้ข้อกล่าว
หาได้ ซึ่งจะเห็นได้ว่าหลักความยุติธรรมตามธรรมชาติได้ถูกนำมาใช้ในคดีนี้ เพราะ
คำสั่งของคณะกรรมการดังกล่าว กระทบถึงสิทธิของผู้เสียหายที่จะได้ทำงานและรับ
เงินเดือนต่อไปและคำสั่งนั้นได้สั่งไปโดย มีมูลเหตุจูงใจจากพฤติกรรมของผู้เสียหาย
ที่ละเลยการปฏิบัติหน้าที่และประพฤติดนไม่เหมาะสมที่จะเป็นตำรวจ

คดี Malloch V. Aberdeen Corporation (1971)

⁴⁷ S.H. Bailey, C.A. Cross and J.F. Garner, supra note
14, p. 366-378

เป็นเรื่องของครูคนหนึ่งที่ไม่ยอมขึ้นทะเบียนกับสภาการสอนทั่วไป ตามพระราชบัญญัติ การศึกษาปี ค.ศ. 1964 แก้ไขในปี ค.ศ. 1967 ต่อมาคณะกรรมการศึกษา ได้ลงมติไล่ครูคนนั้นออก โดยมีได้อนุญาตให้ผู้แทนของครูคนนั้นได้มีโอกาสเข้าไปชี้แจง ในที่ประชุมด้วย ทั้งมติของคณะกรรมการศึกษาในกรณีนี้เป็นโมฆะ เพราะไม่ได้ให้ โอกาสแก่ครูผู้นั้น ในการที่จะชี้แจงหรือต่อสู้แก้ข้อกล่าวหาในคดีของเขา อันเป็นการ ขัดต่อหลักฟังความอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งจะเห็นได้ว่าในคดีนี้ผลของมติของคณะกรรมการ การศึกษากระทบต่อสิทธิของครูผู้นั้นในอันที่จะได้ทำงานต่อไป และมติดังกล่าวได้ เกิดขึ้นโดย มีมูลเหตุจูงใจในการการกระทำของครูผู้นั้นที่ไม่ยอมขึ้นทะเบียนกับสภา การสอนทั่วไป จึงได้มีการนำหลักความยุติธรรมตามธรรมชาติมาใช้ในคดีนี้ ⁴⁸

คดี R.V. Gaming Board for Great Britain, ex parte Benaim and Khaida (1970) ⁴⁹ เป็นเรื่องที่คณะกรรมการการพนันไม่ยอม ออกใบอนุญาตให้มีการเล่นพนันแก่ผู้ร้องขอ โดยคณะกรรมการการพนันได้พิจารณา ประวัติ และพฤติกรรมของผู้ร้องขอจากข้อมูลของทางตำรวจทั้งในและนอกประเทศ และได้แจ้งข้อมูลนั้นให้ผู้ร้องขอทราบโดยมิได้เปิดเผยแหล่งที่มาของข้อมูล ซึ่งในกรณี นี้ถือได้ว่าคณะกรรมการการพนันได้ปฏิบัติตามหลักฟังความอีกฝ่ายหนึ่งแล้ว ดังนั้นจะ เห็นได้ว่าในคดีนี้ได้้นำหลักความยุติธรรมตามธรรมชาติมาใช้บังคับ เพราะคำวินิจฉัย ของคณะกรรมการการพนันมีผลกระทบต่อสิทธิหรือประโยชน์อันพึงคาดหมายได้ของ ผู้ร้องขอ และคำวินิจฉัยได้มีขึ้นโดยมีมูลเหตุจูงใจจากพฤติกรรมของผู้ร้องขอ

4.2.1.4.3. คำวินิจฉัย

เมื่อคณะกรรมการมรรยาทได้ พิจารณาและตัดสินคดีเสร็จแล้ว คำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการอาจทำการประกาศโดยกรรมการท่านหนึ่งท่านใด ก็ได้ และคำวินิจฉัยชี้ขาดของกรรมการจะต้องทำการบันทึกและส่งให้แก่สมาคมนัก

⁴⁸ Ibid., p. 369-401.

⁴⁹ Ibid., p. 386-390.

กฎหมาย เพื่อทางสมาคมฯ จะได้ดำเนินการในส่วนของการบังคับคดีต่อไป เช่น การจัดแจ้งโทษของทนายความ นอกจากนั้นคำวินิจฉัยของคณะกรรมการฯ ที่ถึงที่สุดแล้วจะได้รับการประกาศโดยลงพิมพ์ในหนังสือราชกิจจานุเบกษา (The London Gazette) ^{๕๐}

4.2.1.4.4. การอุทธรณ์

ทนายความที่ถูกลงโทษอาจอุทธรณ์คำวินิจฉัยของคณะกรรมการมรรยาทได้ โดยยื่นอุทธรณ์ต่อศาลสูง (High Court) หรือต่อ Master of the Rolls ซึ่งศาลสูงหรือ Master of the Rolls มีอำนาจที่จะออกคำสั่งใดๆ ที่เห็นสมควรเพื่อความยุติธรรมในการพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ถูกลงโทษ ซึ่งในกรณีนี้ศาลสูงอาจพิจารณาอุทธรณ์ และมีคำวินิจฉัยให้ยกคำอุทธรณ์ หรือส่งสำนวนให้คณะกรรมการมรรยาทพิจารณาคดีใหม่ก็ได้ และคำสั่งหรือคำวินิจฉัยของศาลสูง (High Court) หรือ Master of the Rolls ให้ถือเป็นที่สุด ^{๕๑}

4.2.2. บารริสเตอร์ BARRISTER

4.2.2.1 องค์การที่ทำหน้าที่ควบคุมวิชาชีพของ Barrister ประกอบด้วย

1. The Inns of Court

ผู้ที่จะเป็น Barrister ได้จะต้องสอบเป็นเนติบัณฑิต (Bar) ของสำนักใดสำนักหนึ่งใน 4 สำนักต่อไปนี้ก่อน คือ Lincoln's Inn, The Inner Temple, The Middle Temple และ Gray's Inn ซึ่งทั้ง 4 สำนักนี้จะอยู่ภายใต้การควบคุมของศาล

^{๕๐} The Solicitors Act 1974, Section 48.

^{๕๑} The Solicitors Act 1974, Section 49.

ประมาณได้เช่นกัน ⁵⁴

4.2.2.4. การควบคุมมรรยาททางวิชาชีพของ Barrister

กฎเกณฑ์ของมรรยาททางวิชาชีพของ Barrister นั้น จะเปลี่ยนไปตามแต่ละยุคแต่ละสมัยโดยขึ้นอยู่กับ เนติบัณฑิตยสภา โดยมติจากสำนักกฎหมายทั้งหมด, The Inns of Court โดยมติของสมาชิกหรือโดย The Senate of the Inns of Court ภายใต้กฎข้อบังคับที่เรียกว่า Code of Conduct for the Bar of England and Wales ซึ่งในข้อบังคับดังกล่าวจะกำหนดวิธีการปฏิบัติของ Barrister เอาไว้ทุกประการ ตลอดจนถึงเกี่ยวกับเรื่องการสอบสวนและพิจารณาโทษคดีมรรยาทด้วย

ข้อบังคับว่าด้วยการสอบสวนและพิจารณาคดีมรรยาทที่ออกโดย The Senate และ เนติบัณฑิตยสภา (Bar council)

4.2.2.5. คณะกรรมการสอบสวนคดีมรรยาททนายความ

1 ข้อบังคับของ The Senate ในเรื่องของการสอบสวนพิจารณาคดีมรรยาท Barrister นี้ The Senate กำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่สอบสวนและพิจารณาคำร้องเรียนคดีมรรยาทของ Barrister คณะกรรมการสอบสวน ดังกล่าวเรียกว่า The Professional Conduct Committee คณะกรรมการสอบสวน ดังกล่าวให้มีจำนวนกรรมการ 15 คน ประกอบด้วย ประธานกรรมการ รองประธาน กรรมการ กรรมการจำนวน 14 คน ได้รับการคัดเลือกโดย เนติบัณฑิตยสภา (Bar Council) แต่อย่างน้อยหนึ่งคนต้องเป็น Barrister ที่ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ของ Barrister นอกจากนี้คณะกรรมการยังมีอำนาจในการแต่งตั้งกรรมการร่วมจำนวน 1 คน หรือมากกว่าจากบุคคลภายนอก ซึ่งคัดเลือกจากคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยสำนักงานของ Lord Chancellor หรือโดยวิธีอื่นที่เนติบัณฑิตยสภาจะเลือก

⁵⁴ Ibid., p.218.

2 อำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการสอบสวนมรรยาท

2.1 ทำการสอบสวนและพิจารณาคำร้องเรียนคดีมรรยาท

2.2 ทำหน้าที่ฟ้องคดีมรรยาท Barrister ต่อคณะกรรมการมรรยาท (Disciplinary Tribunals)

2.3 ทำหน้าที่ให้คำแนะนำหรือคำตักเตือนแก่ Barrister ที่ถูกร้องเรียนในคดีมรรยาท แต่เป็นกรณีที่ไม่ร้ายแรงหรือกรณีที่คณะกรรมการฯ เห็นว่าไม่มีความผิด

2.4 ทำคำแนะนำในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับจรรยาบรรณทางวิชาชีพและกฎข้อบังคับต่อ เนติบัณฑิตยสภา (Bar Council), The senate หรือ คณะกรรมการเนติบัณฑิตยสภา ตามที่คณะกรรมการสอบสวนมรรยาทจะเห็นสมควร

2.5 ทำหน้าที่ทำคำร้องเรียนต่อคณะกรรมการฯ ให้ความช่วยเหลือทางด้านกฎหมาย ทั้งในคดีแพ่งและอาญา ⁵⁵

4.2.2.6 วิธีพิจารณาคดีมรรยาท Barrister ของคณะกรรมการสอบสวน (The Professional Conduct Committee)

คำร้องเรียน (Complaints) ใด ๆ ที่ The Senate หรือ The Bench ได้รับอันเกี่ยวกับการประพฤติผิดมรรยาทของ Barrister จะถูกนำส่งต่อคณะกรรมการสอบสวน ยกเว้นในกรณีที่เป็นการประพฤติผิดมรรยาทของ Barrister ในเขตศาล ซึ่งเป็นเรื่องที่ศาลสามารถใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องลงโทษได้ เช่น ละเมิดอำนาจศาล

นอกจากนี้กรณีที่ Barrister ที่ได้ถูกตัดสินให้มีความผิดในคดีอาญาที่ร้ายแรง ซึ่งอาจถือเป็นความผิดมรรยาทได้ คณะกรรมการฯ จะทำการสอบสวนทุกกรณี คณะกรรมการฯ ต้องเปิดโอกาสให้ Barrister ที่ถูกร้องเรียนส่ง

⁵⁵ The Regulations and Bye-Laws of The Senate and The Bar Council , Section 31(2).

ตัวแทนหรือมาให้ปากคำต่อคณะกรรมการฯ ถึงพฤติกรรมที่ถูกร้องเรียนว่า
Barrister ผู้นั้นมีข้อต่อสู้ข้ออย่างไรทุกครั้งที่

หากคณะกรรมการฯ สอบสวนเบื้องต้นแล้ว มีหลักฐานปรากฏ
แน่ชัดว่ามีการประพฤติผิดมรรยาท (Prima Facie) และเป็นการฝ่าฝืนมาตรฐาน
ขั้นต่ำของข้อบังคับที่กำหนดไว้แล้ว คณะกรรมการฯ จะดำเนินการนำเรื่อง
ดังกล่าวฟ้องต่อคณะกรรมการมรรยาททนายความ (Disciplinary Tribunal)

อย่างไรก็ตามเมื่อคณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า พฤติการณ์
ตามคดีที่ร้องเรียนของ Barrister นั้นไม่เป็นการประพฤติผิดมรรยาท คณะ
กรรมการฯ สามารถมีคำวินิจฉัยไปได้เลย โดยยกคำร้องและไม่ต้องดำเนินการ
ใด ๆ ต่อไป

การตักเตือนหรือให้การแนะนำ (Admonishment or advice)
กรณีที่คณะกรรมการสอบสวนแล้ว ลงมติว่าพฤติกรรมดังกล่าวหาเป็นการประพฤติ
ผิดมรรยาทแต่คณะกรรมการฯ เห็นว่า Barrister ผู้นั้นควรถูกตักเตือนหรือให้
คำแนะนำที่จะต้องดำเนินการโดยทำเป็นลายลักษณ์อักษรในนามประธานกรรมการ ⁵⁶

4.2.2.6.1 การกล่าวหาผิดมรรยาท (Disciplinary Charges)

เมื่อคณะกรรมการสอบสวน มีมติให้นำคำกล่าวหาที่กล่าวหาเป็นคดี
มรรยาทต่อคณะกรรมการมรรยาททนายความ (Disciplinary Tribunals)
คณะกรรมการฯ จะต้องทำการแต่งตั้ง ที่ปรึกษา(Counsel) ⁵⁷ เพื่อร่างคำกล่าวหา
ร่วมกับคณะกรรมการสอบสวนและอาจแต่งตั้ง Solicitor ท่านหนึ่งเพื่อช่วยเหลือใน
การเตรียมคำกล่าวหา นอกจากนั้นคณะกรรมการฯ จะต้องแต่งตั้งกรรมการท่านหนึ่ง
ท่านใดเป็นเลขานุการของคณะกรรมการฯ เพื่อทำหน้าที่ประสานงานกับคณะกรรมการ

⁵⁶ These Bye-Laws Supplement Regulations 29(b)ii and 31(2), section 14.

⁵⁷ These Bye-Laws Supplement Regulations 29(b)ii and 31(2), section 15.

การมรรยาท (Disciplinary Tribunal) ในเรื่องการนัดหมายหรือเพื่อดำเนินการในส่วนอื่น ๆ เช่น การเรียกตัวพยานเป็นต้น

เมื่อคณะกรรมการสอบสวน ยื่นคำกล่าวหาต่อคณะกรรมการมรรยาท ทนายความ (Disciplinary Tribunal) คณะกรรมการฯ ต้องส่งสำเนาคำกล่าวหาให้แก่ Barrister ผู้ถูกกล่าวหาให้เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทั้งนี้ในสำเนาคำกล่าวหาจะต้องแจ้งสิทธิ และวันเวลาดำเนินคดีบางส่วนให้ Barrister ทราบ กำหนดยื่นคำให้การภายในกำหนดระยะเวลาเท่าใด ทั้งจะต้องแจ้งสิทธิในขั้นตอนการไต่สวนให้ทราบด้วย Barrister ผู้ถูกกล่าวหาอาจจะมาปรากฏตัวในการไต่สวนด้วยตัวเอง หรืออาจจะตั้งที่ปรึกษากฎหมาย (Counsel) มาแทนก็ได้ นอกจากนี้ Barrister มีสิทธิที่จะขอตรวจสอบหลักฐาน เอกสารใด ๆ ที่จะนำมาใช้เป็นหลักฐานในการกล่าวหาตัวเอง รวมทั้งสำเนาคำแก้คำกล่าวหาของพยานที่มาเบิกความเพื่อสนับสนุนคำฟ้องด้วย

คณะกรรมการฯ อาจจะขอเอกสารเกี่ยวกับข้อมูลประวัติของ Barrister ผู้ถูกกล่าวหาต่อนายทะเบียนเนติบัณฑิตยสภา เพื่อเป็นข้อมูลแก่คณะกรรมการมรรยาท (Disciplinary Tribunal) ในการตัดสิน อย่างไรก็ตาม ภายใต้อำนาจของคณะกรรมการฯ จะต้องไม่นำเสนอข้อเสนอนั้นใด ๆ ที่เกี่ยวกับพฤติกรรมและมรรยาท ต่อคณะกรรมการมรรยาท (Disciplinary Tribunal) เว้นแต่จะได้มีการประชุมและมีกรรมการเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่า 5 คน

4.2.2.6.2 คณะกรรมการมรรยาททนายความ (Disciplinary Tribunals)

คำกล่าวหาในคดีมรรยาทของ Barrister ที่ยื่นโดยคณะกรรมการสอบสวน (The Professional Conduct Committee) จะได้รับการไต่สวนโดย คณะกรรมการคณะหนึ่งของ The Senate of the Inns of Court ซึ่งมีชื่อเรียกว่า คณะกรรมการมรรยาททนายความ (Disciplinary Tribunal) คณะกรรมการฯ นี้จะปฏิบัติหน้าที่ในนามของ The Senate โดยมีอำนาจหน้าที่ตามข้อบังคับ

คณะกรรมการมรยาททนายความ ประกอบด้วย กรรมการ
จำนวน 5 คน ซึ่งแต่งตั้งโดย ประธานของ The Senate ตำแหน่งประธาน
กรรมการนี้ ต้องเป็นผู้พิพากษาซึ่งเป็นสมาชิกของ The Senate กรรมการผู้แทน
จากบุคคลภายนอกที่ได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดย Lord Chan-
cellor จำนวน 1 คน กรรมการที่เป็น Barrister และเป็นสมาชิกของ The
Senate จำนวน 3 คน และ 1 ใน 3 คน นี้ต้องเป็นสมาชิกใน Inns เดียวกับ
Barrister ที่ถูกกล่าวหาด้วย

ประธานกรรมการมรยาทต้องแต่งตั้ง เสมียน (Clerk) ประจำ
คณะกรรมการ เพื่อทำหน้าที่ธุรการในขณะทำการไต่สวนและหน้าที่อื่นตามแต่ประธาน
กรรมการจะมีคำสั่ง อย่างไรก็ตาม เสมียน (Clerk) จะต้องไม่เป็นผู้เกี่ยวข้องกับ
คดีมรยาทที่กำลังดำเนินอยู่ คณะกรรมการมรยาทจะปฏิบัติหน้าที่จนกว่าการไต่สวน
และวินิจฉัยจะได้สิ้นสุด ^{๕๘}

4.2.2.6.3 การดำเนินกระบวนการพิจารณาของคณะกรรมการมรยาท

เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้ยื่นกล่าวหา Barrister คนใด
เป็นคดีมรยาทแล้ว ประธาน The Senate อาจตั้งผู้พิพากษาท่านหนึ่งซึ่งเป็น
สมาชิกของ The Senate ทำหน้าที่ออกคำสั่งในการไต่สวน เช่น ออกหมายเรียก
ตามคำร้องขอของที่ปรึกษา (Counsel) ของคณะกรรมการสอบสวนหรือออกคำสั่ง
โดยคำร้องของ Barrister ผู้ถูกกล่าวหา หรือโดยประธาน The Senate
ตามแต่จะเห็นสมควร ผู้พิพากษามีอำนาจที่จะสั่งถึงกำหนดวันเวลา และสถานที่
การไต่สวนจะใช้วิธีลับ หรือเปิดเผย สั่งคำร้อง แก้ไขเพิ่มเติมคำกล่าวหา การ
เข้าร่วมฟังการพิจารณาการรับฟังพยานหลักฐานในเรื่องอื่น ๆ ^{๕๙}

1. การไต่สวน (Procedure at the Hearing)

ขั้นตอนการไต่สวนของคณะกรรมการมรยาท จะเป็นไปตามหลัก

^{๕๘} Ibid., section 20.

^{๕๙} Ibid., section 20(a).

ความยุติธรรมตามธรรมชาติ (Natural Justice) ประธานกรรมการฯ จะเป็น ผู้พิจารณาออกคำสั่งในการไต่สวน โดยพิจารณาความเหมาะสมโดยยึดหลักความยุติธรรมตามธรรมชาติ เพื่อความบริสุทธิ์ยุติธรรม โดยเฉพาะในเรื่องการยอมรับหลักฐานที่มีอยู่ หรือการรับฟังความทั้ง 2 ฝ่าย ^{๕๐}

โดยปกติการไต่สวนของคณะกรรมการมรรยาท จะทำการไต่สวนในที่ลับเป็นการส่วนตัว (Hearing in Private) เว้นแต่ ผู้พิพากษาที่ได้รับการแต่งตั้งจาก ประธานฯ The Senate มีคำสั่ง หรือโดยคำร้องของ Barrister ผู้ถูกกล่าวหา ขอให้มีการไต่สวนโดยเปิดเผย (Hearing in Public)

2. การคัดค้านคณะกรรมการมรรยาททนายความ

การคัดค้านประธานกรรมการ หรือกรรมการโดยอ้างเหตุผลของการคัดค้านอันเนื่องมาจากบุคคลเหล่านี้หรือคนใดคนหนึ่ง ได้ล่วงรู้ถึงการกระทำ ความผิดของ Barrister ไม่ว่าจะก่อนหรือขณะที่มีการไต่สวน หรือได้พบการประพฤติผิดมรรยาทของ Barrister หรือรู้ผลคำวินิจฉัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น ไม่อาจยกเป็นข้ออ้างในการคัดค้านตัวประธาน หรือกรรมการของคณะกรรมการพิจารณาคดีมรรยาทได้

3. การตรวจสำนวน

ก่อนหน้าที่จะมีการไต่สวน ประธานและกรรมการของคณะกรรมการมรรยาท จะต้องได้รับสำเนาเอกสารคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาคดีมรรยาท รายละเอียดสำเนาคำฟ้องและเอกสารอื่น เช่น คำสั่งต่าง ๆ ที่ออกโดยผู้พิพากษาที่ได้รับการแต่งตั้งโดย ประธาน The Senate เอกสารที่ปรึกษาของคณะกรรมการสอบสวนเสนอ สำเนาคำแก้คำกล่าวหาของ Barrister และพยานเอกสารต่าง ๆ ที่ได้รับกันไว้ในชั้นสอบสวน

4. การขานนัดพิจารณา

เมื่อได้มีการส่งสำเนาคำกล่าวหาพร้อมหมายนัดไต่สวนให้แก่ Barrister

^{๕๐} โปรดดู หลักความยุติธรรมตามธรรมชาติ ในส่วนของ โชลีซีเตอร์

ผู้ถูกกล่าวหาโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว ในวันนัดไต่สวน ถ้า Barrister ไม่ได้มาร่วมฟังการไต่สวนตามหมายนัด คณะกรรมการมรรยาท สามารถดำเนินการไต่สวนต่อไปได้โดยลำพัง และทำการตัดสินตามคำกล่าวหาเหล่านั้นไปได้เลย หากหลักฐานปรากฏแน่ชัดจากการไต่สวน ว่า Barrister ผู้ถูกกล่าวหาประพฤติผิดมรรยาทในข้อหาใด

5. การบันทึกการไต่สวน (Recording of Proceedings)

ประธานกรรมการมรรยาทจะต้องจัดให้มีการบันทึกการไต่สวนทุกครั้ง โดยอาจว่าจ้างผู้บันทึก หรือใช้เครื่องบันทึกเสียง เป็นต้น

6. การแก้ไขเพิ่มเติมคำกล่าวหา

ในช่วงเวลาก่อนหรือระหว่างการไต่สวน คณะกรรมการมรรยาท อาจมีคำสั่งอนุญาตให้แก้ไขเพิ่มเติมคำกล่าวหาได้ โดยมีเงื่อนไขว่าจะต้อง

(1) คณะกรรมการมรรยาท จะต้องเห็นพ้องด้วยกับคำกล่าวหาที่ขอแก้ไขเพิ่มเติม และจะต้องไม่เป็นการล่าเอียงเกินไป ในการแก้ต่างของ Barrister จากการที่ต้องแก้คำกล่าวหาที่แก้ไขเพิ่มเติม

(2) หาก Barrister ผู้ถูกกล่าวหาได้มีคำร้อง ของดการไต่สวนชั่วคราว เพื่อทำคำแก้คำกล่าวหาที่ขอแก้ไขเพิ่มเติมแล้ว คณะกรรมการมรรยาท จะต้องพิจารณาเหตุผลและความจำเป็นและกำหนดระยะเวลาให้ Barrister ผู้ถูกกล่าวหา ได้ทำคำแก้คำกล่าวหาที่ขอแก้ไขเพิ่มเติมด้วย

7. การสรุปสำนวนการไต่สวน

ในการสรุปสำนวนการไต่สวนคดีมรรยาท ข้อเท็จจริงที่คณะกรรมการมรรยาทได้รับทราบในแต่ละประเด็นในแต่ละฐานความผิดนั้น จะต้องลงบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรและลงนามโดยประธาน และกรรมการทุกคน การสรุปสำนวนที่ประชุมคณะกรรมการมรรยาท มีกรรมการท่านใดมีความเห็นแตกแยกไม่เป็นเอกฉันท์ ก็จะต้องบันทึกผลการพิจารณาในแต่ละประเด็นแต่ละฐานความผิด โดยถือเอาเสียงข้างมากของที่ประชุม และประธานกรรมการจะทำการประกาศผลคำวินิจฉัยของคณะกรรมการมรรยาทแต่ละข้อหาไป

4.2.2.6.4 คำวินิจฉัย

เมื่อคณะกรรมการมรรยาท ได้สรุปสำนวนได้ส่วน และที่ประชุมลงมติโดยเสียงข้างมากวินิจฉัยว่าพฤติการณ์ของ Barrister ผู้ถูกกล่าวหาเป็นการประพฤติผิดมรรยาทในฐานข้อใดแล้ว คณะกรรมการมรรยาทจะต้องประชุมเพื่อลงมติในเรื่องของบทลงโทษ โดยพิจารณาบทลงโทษที่เหมาะสมกับฐานความผิดแต่ละฐาน ซึ่งถ้าหากผลการลงมติของคณะกรรมการไม่เป็นเอกฉันท์ในบทลงโทษ จะต้องมีการตัดสินลงมติโดยเสียงข้างมาก เพื่อตัดสินบทลงโทษ

4.2.2.6.5 การลงโทษ

เมื่อมีการตัดสินให้ Barrister มีความผิดในคดีมรรยาทแล้ว โทษที่คณะกรรมการมรรยาทจะสามารถมีคำวินิจฉัยได้ คือ

1. การขับไล่ออก
2. การยกเลิกใบอนุญาต
3. สั่งคืนเงินหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม
4. ตักเตือน

1. การขับไล่ออก (Disbarment)

การลงโทษขับไล่ออก (Disbarment) นี้คณะกรรมการมรรยาทจะเขียนในคำวินิจฉัย (คำตัดสินว่า "ห้ามปฏิบัติหน้าที่ของ Barrister และขับไล่ออกจากสังคมอันมีเกียรติแห่ง.....")

2. การยกเลิกใบอนุญาต (Suspension)

ถ้ากรณี Barrister ถูกยกเลิกใบอนุญาต รูปแบบการเขียนคำวินิจฉัยจะออกมาว่า "ยกเลิกใบอนุญาตให้ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะ Barrister และถูกยกเลิกสิทธิทักท้วงประการ และสิทธิพิเศษในฐานะสมาชิกของสังคมอันมีเกียรติแห่ง.....ในระยะเวลา....." กรณีนี้ต้องระบุระยะเวลาการยกเลิกใบอนุญาตด้วย หากคณะกรรมการมรรยาท วินิจฉัยว่าการยกเลิกจะต้องขึ้นอยู่กับเงื่อนไขต่าง ๆ เงื่อนไขเหล่านี้จะต้องรวมอยู่ในคำวินิจฉัยด้วย

3. ในกรณีที่ Barrister ผู้ถูกกล่าวหา^๑ เป็นสมาชิกมากกว่า 1 Inns แต่ละ Inns ที่ Barrister สังกัดอยู่จะต้องระบุ ชื่อของ Inns ในคำวินิจฉัยด้วย

4. กรณีถ้า Barrister ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้มาปรากฏตัว ตลอดช่วงระยะเวลาของการพิจารณา คำวินิจฉัยจะต้องระบุข้อความต่อไปนี้

4.1 ถ้าหากได้มีการปฏิบัติตามขั้นตอน การส่งหมายนัดโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว การไต่สวนและการลงโทษได้กระทำขึ้นโดยไม่มีการปรากฏตัวของ Barrister

4.2 ถ้าหากไม่ได้ปฏิบัติตามขั้นตอนการส่งหมายนัดแก่ Barrister โดยชอบด้วยกฎหมาย ในคำวินิจฉัยจะต้องระบุถึงสิทธิของ Barrister ในการยื่นคำร้อง เพื่อให้มีการไต่สวนและลงโทษใหม่หรือลงโทษสถานอื่น

4.2.2.6.6 การรายงานการไต่สวนและคำวินิจฉัย

ภายหลังจากการสรุปสำนวนไต่สวนคดีมรรยาทแล้ว ประธานกรรมการจะต้องทำบันทึก ส่งรายงานการไต่สวนและสรุปสำนวนเป็นลายลักษณ์อักษร ผลคำวินิจฉัยและเพื่อประกาศผลคำวินิจฉัย^{๑๑}ไปให้แก่

1. ประธาน The Senate (President of the Senate)
2. ประธานกรรมการสอบสวน (Chairman of the Professional Conduct Committee)
3. นายทะเบียนของ Inns ที่ Barrister ผู้ถูกกล่าวหาสังกัดอยู่
4. นายทะเบียนของ Inns อื่นๆ
5. Lord Chancellor
6. Attorney-General อธิบดีกรมอัยการ

^{๑๑} Disciplinary Tribunals-Procedure This Bye-law Supplements Regulations 20 and 20(a), section 11.

4.2.2.6.7 การอุทธรณ์

ภายในระยะเวลา 56 วันนับแต่วันที่มีคำวินิจฉัย ของคณะกรรมการ มรรยาท หรือภายในระยะเวลาที่ยาวกว่าตามที่ Lord Chancellor จะเป็นผู้ กำหนด Barrister ผู้อุทธรณ์จะต้องยื่นคำอุทธรณ์ต่อ Lord Chancellor, Lord Chief Justice, ประธาน The Senate และนายทะเบียน ของ Inns ที่ Barrister ผู้อุทธรณ์สังกัดเป็นสมาชิกอยู่ คำอุทธรณ์จะต้องระบุเหตุแห่งการ อุทธรณ์ด้วยว่าผู้อุทธรณ์ อุทธรณ์ข้อเท็จจริงที่พิสูจน์ว่าความผิดหรืออุทธรณ์คำตัดสิน ลงโทษของคณะกรรมการ หรืออุทธรณ์ทั้งสองประเด็น ^{๕๒}

คำอุทธรณ์จะต้องประกอบด้วย คำกล่าวหา สรุปข้อเท็จจริง โดยย่อและฐานของความผิด คำวินิจฉัยคดี บทลงโทษรวมทั้งข้อเท็จจริงและข้อ กฎหมายที่ใช้อ้างอิงในการอุทธรณ์ และอาจเพิ่มด้วยคำร้องขอทุเลาการบังคับคดี ก็ได้

ในกรณีที่ เป็นการอุทธรณ์ต่อบทลงโทษคำร้องอาจกล่าวถึง องค์ ประกอบที่อ้างว่าการตัดสินลงโทษนั้นไม่สมควร หรือเป็นโทษสถานหนักเมื่อเปรียบ เทียบกับประวัติของผู้อุทธรณ์ และบทลงโทษในคดีที่คล้ายกัน ^{๕๓}

ก่อนมีการไต่สวนของ คณะกรรมการอุทธรณ์ (The Visitors) Lord Chief Justice อาจแต่งตั้งผู้พิพากษาศาลสูง เพื่อพิจารณาคำอุทธรณ์ และออกคำสั่งตามที่จำเป็นและสมควร เพื่อความยุติธรรมและรวดเร็วในขั้นตอน ไต่สวนของ คณะกรรมการอุทธรณ์ ^{๕๔}

คณะกรรมการอุทธรณ์ (The Visitors) จะทำหน้าที่ไต่สวน คำอุทธรณ์ คณะกรรมการอุทธรณ์นี้จะแต่งตั้งจากผู้พิพากษาจากศาลสูง (The High Court) จำนวน 3 ท่าน โดย Lord Chief Justice จะเป็นผู้แต่งตั้งโดยความ

^{๕๒} Hearings before The Visitors Rules 1980, section 4.

^{๕๓} Ibid., section 5.

^{๕๔} Ibid., section 8.

เห็นชอบของ Lord Chancellor

คณะกรรมการอุทธรณ์จะดำเนินการไต่สวนอุทธรณ์ รวมทั้งออก คำสั่งในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการไต่สวนอุทธรณ์ ตามความเหมาะสม

การไต่สวนโดยคณะกรรมการอุทธรณ์นี้ จะกระทำโดยลับ เว้นแต่ ผู้อุทธรณ์จะขอให้ดำเนินการไต่สวนโดยเปิดเผย ซึ่งกรณีนี้คณะกรรมการอุทธรณ์ต้อง พิจารณาความเหมาะสมว่าสมควร เช่นว่านั้นหรือไม่

ในการไต่สวนของคณะกรรมการอุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์อาจไม่เข้าร่วม ฟังการไต่สวนก็ได้ กรณีเช่นว่านี้คณะกรรมการอุทธรณ์สามารถดำเนินการไต่สวนไป ได้เลย อย่างไรก็ตามจะต้องมีผู้แทนจาก The Senate เข้าร่วมไต่สวนด้วย ทุกครั้ง

คณะกรรมการอุทธรณ์ จะไม่รับฟังพยานหลักฐานใหม่ที่ไม่มีการ อ้างอิงเป็นพยานในชั้นไต่สวนของคณะกรรมการมรรยาท เว้นแต่จะมีเหตุอันสม ควร ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการอุทธรณ์

เมื่อคณะกรรมการอุทธรณ์ ไต่สวนอุทธรณ์แล้วประชุมสรุปเพื่อ ตัดสินอุทธรณ์ในคราวเดียวกัน และจะแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์นั้นโดยการประกาศ ต่อสาธารณะ หรือไม่ประกาศก็ได้ ^{๑๕}

คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการอุทธรณ์ อาจยกฟ้องทั้งหมด หรือบางส่วน หรือสั่งขึ้น หรือแก้ไข คำวินิจฉัยของคณะกรรมการมรรยาท หรือ สั่งให้มีการไต่สวนใหม่ โดยอยู่ในเงื่อนไขที่คณะกรรมการอุทธรณ์เห็นว่าเหมาะสมได้ ^{๑๖}

^{๑๕} Hearings before The Visitors Rules 1980, section 9.

^{๑๖} Ibid., section 10.

4.3 องค์กร เขตอำนาจ และ หลักที่ใช้ในการสอบสวน และ พิจารณา คดีมรรยาททนายความในประเทศสหรัฐอเมริกา

ในประเทศสหรัฐอเมริกา ทนายความจะมีรวมตัวกันเพื่อก่อตั้งเป็นกลุ่ม
อย่างเป็นทางการ ทั้งนี้ไม่เพียงแต่เนื่องจากแนวโน้มทางประเพณีเท่านั้นแต่
ด้วยการส่งเสริมจากทางราชการอีกด้วย ตัวกฎบัตร ABA CODE เป็นผลจาก
การรวมตัวกันของวิชาชีพทางกฎหมาย ซึ่งได้ให้ไว้ซึ่งหน้าที่อันศักดิ์สิทธิ์ของทนาย
ความทุกคนที่จะต้องให้ความร่วมมือกับทนายความคนอื่น ๆ ในการสนับสนุนสมาคม
ต่างๆ ทางกฎหมายโดยการเสียสละเวลา การสนับสนุนทางวิชาการและทางการเงิน

นอกจากนี้ในบทนำของ ABA MODEL RULES ได้ชี้ให้เห็นถึง
เป้าหมายของสมาคมต่าง ๆ ของทนายความอันได้แก่ การศึกษากฎหมาย การ
ปรับปรุงกฎหมายให้ดีขึ้น เพื่อการบริหารในด้านความยุติธรรม เพื่อคุณภาพ
ในการให้บริการต่าง ๆ ทางวิชาชีพ เพื่อส่งเสริมให้ความช่วยเหลือด้านกฎหมาย
แก่บุคคลที่ไม่มีกำลังทรัพย์ และรักษาไว้ซึ่งความเป็นอิสระของวิชาชีพกฎหมาย
โดยให้หลักประกันว่าการควบคุมระเบียบของวิชาชีพ จะต้องมีการถือปฏิบัติเพื่อ
ผลประโยชน์ของสาธารณะชนทั่วไป ^{๑๗}

การรวมกลุ่มของทนายความในสหรัฐอเมริกานั้น กระทำกันในหลาย
รูปแบบตามความแตกต่างทางภูมิศาสตร์เช่น สมาคมกฎหมายแห่งมลรัฐโอไฮโอ
(The Ohio State bar Association) การรวมกลุ่มตามอายุเช่น The
Barristers Club Of San Francisco สำหรับทนายความอายุต่ำกว่า
36 ปี แบ่งตามเชื้อชาติเช่น The Asian Bar Association แบ่งตามเพศ

^{๑๗} Susan M. Meade, Legal Education and the Practice
of Law in The United States, American Legal Institution,
คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 1987, p. 1-12.

เช่น The National Association of Women Lawyers และตามการแบ่งแยกเฉพาะทางวิชาชีพ เช่น The American Trial Lawyers Association เป็นต้น

1. องค์กรหรือสมาคมทนายความ (Nationwide Organizations) ต่างๆ ที่ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศนั้น มีจำนวนหลายสิบสมาคมตัวอย่าง เช่น The National Bar Association ซึ่งก่อตั้งในปี ค.ศ. 1925 เพื่อเป็นการตอบโต้การเหยียดผิวที่มีต่อทนายความผิวดำ ซึ่งกิจกรรมต่างๆ ในปัจจุบันนี้ยังมีหลายอย่าง ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องสิทธิของพลเรือน

2. The American Bar Association (ABA)

The American Bar Association นี้เป็นสมาคมทางกฎหมายที่ใหญ่ที่สุดครอบคลุมทั่วประเทศ เดิมเป็นเพียงสมาคมกฎหมายขนาดเล็กก่อตั้งในปี ค.ศ. 1878 ปัจจุบันสมาคมฯ มีจำนวนสมาชิกมากกว่า 340,000 คน

การดำเนินงานของ ABA ได้อาศัยโครงสร้างของสมาคมฯ ที่ละเอียดอ่อนและชัดเจน ซึ่งประกอบไปด้วย The House of Delegates, The Board of Governors และ The Assembly.

โดยที่ The House of Delegates นั้นได้ตั้งให้เป็นศูนย์กลางการควบคุม การกำหนดนโยบายและการบริหารเพื่อให้เป็นตัวแทนของวิชาชีพทางกฎหมายอย่างแท้จริง สมาชิกสภาจะมาจากตัวแทนของทุกๆ รัฐ ตัวแทนจากสมาคมกฎหมายต่างๆ และสมาคมกฎหมายของรัฐต่างๆ ตัวแทนอื่น ๆ ที่มาจากบุคคลในวิชาชีพกฎหมาย เช่น The American Law Institute

The Board of Governors มีอำนาจในการดำเนินการในระหว่างช่วงการประชุม ของ The House of Delegates ซึ่งเป็นหน้าที่ที่ The House จะต้องดำเนินการ (แต่คนละช่วงเวลา)

The Assembly ประกอบด้วยสมาชิกทั้งหมดที่ลงทะเบียนเข้าร่วมประชุมประจำปี สมาชิกสมาคมอาจเสนอข้อเสนอดังกล่าว และหากเป็นที่ยอมรับของที่

งานด้านกฎหมายในรัฐจะต้องเป็นสมาชิกของ The State Bar ใบอนุญาต (The lawyer's license) ให้ประกอบวิชาชีพทนายความในรัฐก็คือ การเป็นสมาชิกของ State Bar ซึ่งจะต้องมีการต่ออายุใบอนุญาตฯ ทุกปี โดยการเสียค่าสมาชิก ลักษณะการเป็นสมาชิกแบบบังคับนี้มักจะเรียกว่าเป็น Integrated Bar

4. Local Bar Associations

Local Bar Associations เป็นการรวมตัวกันของทนายความในระดับท้องถิ่น เช่น ระดับเมือง (City) จะเป็นสมาชิกแบบสมัครใจเข้าร่วม บางครั้งรวมตัวกันเฉพาะผู้ที่ประกอบวิชาชีพกฎหมายในแนวเดียวกัน เช่น การรวมกลุ่มของผู้ประกอบวิชาชีพในทางกฎหมายภาษี Local Bar นี้มีส่วนช่วยให้การศึกษาเพิ่มเติมในแง่วิชาการแก่ผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายนั้น ๆ ทำหน้าที่เป็นปากเสียงของสาธารณะชน ในเรื่องกฎหมายและเป็นสื่อกลางเพื่อให้ทนายความใหม่ได้มีโอกาสรู้จักทนายความอื่นๆ อีกด้วย ^{๘๘}

ข้อบังคับและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับจรรยาบรรณทางวิชาชีพกฎหมายในสหรัฐอเมริกา

1. กฎข้อบังคับของมลรัฐ กฎหมายและกฎของศาลยุติธรรม (State Rules, Statute, and Rules of Court)

แต่ละมลรัฐได้มีกฎข้อบังคับทางจรรยาบรรณ ที่ควบคุมความประพฤติทนายความในแต่ละมลรัฐ บางมลรัฐได้มีการบัญญัติกฎหมายพิเศษที่ควบคุมความประพฤติของทนายความ และศาลยุติธรรมส่วนใหญ่จะมีกฎข้อบังคับของท้องถิ่นที่ใช้บังคับกับทนายความที่ทำหน้าที่ในศาลนั้น ๆ

^{๘๘} Mortiner D. Schwartz and Richard C. Wydick, Lawyer Associations, Problems in Legal Ethics, Second Edition, West Publishing Co., St. Paul, Minn, 1988, p. 7-9.

2. กฏบัตร ABA ในเรื่องของความรับผิดชอบทางวิชาชีพ (ABA Model Code of Professional Responsibility)

ในปี 1969 ABA ได้ประกาศใช้กฏสำหรับความรับผิดชอบทางวิชาชีพทางกฎหมาย The ABA "CODE" เป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางในเวลาไม่กี่ปี แทบทุกมลรัฐได้ยอมรับ ABA "CODE" และบัญญัติข้อบังคับเช่นว่านี้ ใกล้เคียงกันมากกับ ABA "CODE"

3. กฏข้อบังคับของ ABA ในเรื่องจริยธรรม (ABA Model Rules of Professional Conduct)

ในปี 1977 ABA ได้เริ่มงานในกฏข้อบังคับของ ABA ว่าด้วยเรื่องจริยธรรม (Conduct) The "ABA Model Rules" กฏข้อบังคับดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อจะทดแทนข้อบกพร่องใน The "ABA CODE" นั้นให้สมบูรณ์เป็นต้นแบบสำหรับมลรัฐต่างๆ นำมาเป็นแนวทางในการบัญญัติข้อบังคับของตน ภายหลังจากการปรับปรุงและแก้ไขเป็นเวลายาวนาน กฏ ABA ฉบับสุดท้ายได้ผ่านการพิจารณาของ The House of Delegates ในปี 1983

4. กฏ ABA ว่าด้วยจรรยาบรรณของตุลาการ (ABA Code of Judicial Conduct)

ในปี 1972 ABA ได้ประกาศกฏว่าด้วยจรรยาบรรณของตุลาการ (CJC) เพื่อเป็นต้นแบบสำหรับรัฐต่างๆ ในการบัญญัติข้อบังคับสำหรับผู้พิพากษาของตน ซึ่งมลรัฐส่วนใหญ่ให้การยอมรับ และบัญญัติกฏดังกล่าวให้ใกล้เคียง (CJC) เป็นอย่างมาก นอกจากนี้แล้วแต่ละมลรัฐได้ออกกฎหมายพิเศษเกี่ยวกับการแต่งตั้ง คุณสมบัติ และวินัยของผู้พิพากษาอีกต่างหาก

5. คณะกรรมการที่ปรึกษาด้าน จรรยาบรรณทางวิชาชีพ (Advisory Opinions of Ethics Committees)

ABA และสมาคมกฎหมายแห่งรัฐ (State Bar) ได้มีคณะกรรมการทางด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ เพื่อเก็บข้อมูลพิจารณาข้อเขียน ความคิดเห็นต่างๆ

ของบุคคลในแวดวงวิชาชีพ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติข้อบังคับต่อไป

6. Ethics Hotlines

State Bar และ Local Bar หลายแห่งที่จัดตั้งหน่วยงานให้คำปรึกษาเกี่ยวกับ จรรยาบรรณทางวิชาชีพกฎหมายโดยทางโทรศัพท์ นอกจากนี้สถาบันเหล่านี้ยังให้บริการความช่วยเหลือในการค้นคว้าในเรื่อง กฎ และมาตรฐานต่างๆ ของ ABA แก่ผู้สอบถาม รวมทั้งข้อคิดเห็นในเรื่องจรรยาบรรณของ ABA และข้อมูลอื่น ๆ ของ ABA ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าว^{๘๑}

4.3.1 องค์กรที่ทำหน้าที่สอบสวนและพิจารณาคดีมรรยาททนายความ การสอบสวนและพิจารณาคดีมรรยาททนายความในประเทศสหรัฐอเมริกา แต่เดิมมีลักษณะเป็นการไต่สวนในศาล ในช่วงระยะเวลา 15 ปีที่ผ่านมาขั้นตอนการสอบสวนและพิจารณาคดีได้เปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้นและมีกระบวนการที่แน่นอน มีการไต่สวนต่อหน้าคณะกรรมการ การลงโทษในคดีมรรยาทแต่เดิมเป็นขั้นตอนที่กระทำต่อหน้าศาล ในปัจจุบันการสอบสวนและตัดสินคดีมีลักษณะเป็นขั้นตอนการไต่สวนแบบโต้แย้งในฝ่ายบริหาร (Adversarial Administrative Proceeding)

มลรัฐต่างๆ มีหลักเกณฑ์การสอบสวนและพิจารณาคดีที่ไม่ค่อยจะเหมือนกัน แต่ก็มาจากต้นแบบเดียวกัน เริ่มจากการสอบสวนแบบการบริหาร เพื่อชี้ขาดว่าเรื่องควรจะระงับหรือควรทำการตักเตือนโดยไม่ลงโทษ หรือมีเหตุเพียงพอที่สรุปได้ว่าการฝ่าฝืนข้อบังคับของทนายความ ซึ่งต้องมีการดำเนินการไต่สวนต่อไป ข้อสรุปของคณะกรรมการไต่สวนนั้น ผู้ถูกกล่าวหาสามารถร้องขอเสนอให้มีการไต่สวนใหม่ต่อหน้าคณะกรรมการมรรยาททนายความ (The Board) ได้ และมีสิทธิขั้นสุดท้ายในการทบทวนสำนวนคดีโดยศาล (The Court) บางมลรัฐได้เปลี่ยนจากการ

^{๘๑} Ibid., p. 10-11.

ไต่สวนใหม่ต่อหน้าคณะกรรมการมรรยาทฯ (The Board) เป็นต่อหน้ากรรมการผู้ตัดสิน รัฐเท็กซัสยังคงรักษารูปแบบการพิจารณาคดีมรรยาทนายความโดยศาล (The Court) ไว้อย่างเดิม เนื่องจากรัฐธรรมนูญของรัฐเอื้ออำนวยต่อการนำวิธีดังกล่าวมาใช้ ⁷⁰

การควบคุมมรรยาทนายความ มีวัตถุประสงค์ในการให้ความคุ้มครองต่อสาธารณชน จากความไม่น่าเชื่อถือในการปฏิบัติงาน ทางกฎหมายของทนายความ ⁷¹

กฎบัตรและกฎข้อบังคับของ ABA ไม่ได้บอกไว้ซึ่งขั้นตอนที่แน่นอนของการดำเนินการในการสอบสวนและพิจารณาคดีมรรยาทนายความ ขั้นตอนเหล่านี้ได้บรรจุไว้ในเอกสาร 2 ชิ้น คือมาตรฐานการสอบสวน และพิจารณาคดีมรรยาทนายความ 1979 (Standards For Lawyer Discipline 1979) และมาตรฐานการลงโทษคดีมรรยาทนายความ 1986 (Standards for Imposing Lawyer Sanctions 1986) เอกสารทั้งสองฉบับนี้ได้ถูกบัญญัติขึ้นโดย ABA เพื่อวัตถุประสงค์ที่จะให้เป็นต้นแบบแก่มลรัฐต่างๆ ในการบัญญัติข้อบังคับว่าด้วยการสอบสวนและพิจารณาคดีมรรยาทนายความ และข้อบังคับว่าด้วยการลงโทษ คดีมรรยาทนายความ

ในแต่ละมลรัฐ หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการควบคุมมรรยาทของทนายความมีความแตกต่างกัน บางมลรัฐนิยมให้ศาลเป็นผู้มีอำนาจควบคุม บางมลรัฐมีการจัดให้หน่วยงานในฝ่ายบริหารซึ่งถือว่าเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นผู้ควบคุมมรรยาทนายความในรูปของ สมาคมทนายความของรัฐ มลรัฐส่วนใหญ่ มักจะมอบให้สมาคมกฎหมายนี้ทำหน้าที่ดังกล่าว ซึ่งก็ใกล้เคียงกับแนวทางของ

⁷⁰ Charles W. Wolfram, Disciplinary Procedure, Modern Legal Ethics, Hornbook Series Student Edition, West Publishing Co., St. Paul, Minn, 1986, p. 99.

⁷¹ David E. Schrader, Ethics and the Practice of Law, Prentice hall, Englewood Cliffs, New Jersey, 1988, p. 1-2.

ABA ที่ได้จัดทำข้อบังคับว่าด้วยการสอบสวนคดีมรรยาททนายความ โดยให้สมาคมกฎหมายของแต่ละรัฐเป็นผู้ทำหน้าที่ โครงสร้างภายในของสมาคมกฎหมายของรัฐในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวนและพิจารณาคดีมรรยาททนายความอันได้แก่

1. คณะกรรมการมรรยาททนายความ (The Board)
2. คณะกรรมการไต่สวน (Hearing Committees)
3. ทนายความผู้รับผิดชอบส่วนงาน (Counsel)

1. คณะกรรมการมรรยาททนายความ (The Board)

ในหัวข้อนี้จะได้กล่าวถึงองค์ประกอบและคุณสมบัติของคณะกรรมการมรรยาทว่าคณะกรรมการมรรยาทประกอบด้วยบุคคลเช่นไรบ้าง ตลอดจนฐานะและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการมรรยาททนายความ

องค์ประกอบและคุณสมบัติของคณะกรรมการมรรยาททนายความ

การแต่งตั้งคณะกรรมการมรรยาททนายความ ให้แต่งตั้งกรรมการจำนวน 9 คนในจำนวนนี้ 2 ใน 3 ของกรรมการทั้งหมดให้แต่งตั้งจากนักกฎหมาย (Lawyer members) ส่วนอีก 1 ใน 3 นั้น ให้แต่งตั้งจากบุคคลภายนอกที่ไม่ได้เป็นหรือไม่เคยเป็นนักกฎหมาย (Public members)

คณะกรรมการมรรยาททนายความ (The Board) ได้รับการแต่งตั้งโดย ศาล (Court) ซึ่งหมายถึงศาลสูงของรัฐ (The State's highest Court) ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งนั้นขึ้นอยู่กับแต่ละรัฐจะเป็นผู้กำหนด แต่ส่วนใหญ่จะมีระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง 3 ปี และเมื่อครบวาระแล้วสามารถเป็นกรรมการอีกเป็นวาระที่สองได้ แต่จะเป็นติดต่อกันเกินกว่า 2 วาระไม่ได้ นอกจากนี้คณะกรรมการมรรยาทได้รับหลักประกันว่าจะไม่ถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ ทั้งนี้ เว้นแต่จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

หน้าที่ของคณะกรรมการมรรยาททนายความ

โดยทั่วไปแล้วคณะกรรมการมรรยาททนายความมีหน้าที่ พิจารณาสำนวนสืบสวนสำนวนไต่สวน และวินิจฉัยคดีมรรยาท ตลอดจนพิจารณาเสนอให้มีการ

ตราระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการสอบสวนและพิจารณาคดี โดยผ่านความเห็นชอบจากศาล อย่างไรก็ตาม ABA ได้บัญญัติหน้าที่ของคณะกรรมการมรรยาททนายความไว้ใน ABA Standard for Lawyer Discipline and Disability Proceedings ดังนี้

1. พิจารณาเสนอให้บัญญัติข้อบังคับว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีมรรยาท และข้อบังคับว่าด้วยความรับผิดชอบที่เกิดจากการประพฤติผิดมรรยาททนายความ
2. แต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวน (Hearing Committees) และกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการไต่สวน
3. พิจารณาคดีมรรยาท และมีคำสั่งหรือคำวินิจฉัยคดี โดยการตรวจสอบทบทวนข้อเสนอนั้น สรุปสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการไต่สวน สรุปสำนวนการสืบสวนของทนายความผู้รับผิดชอบสำนวน ซึ่งคณะกรรมการฯ อาจมีคำสั่งเห็นด้วย แก้อៃ หรือไม่เห็นด้วยกับข้อเสนอนั้นของกรรมการไต่สวน และมีคำสั่งให้ตักเตือน ห้ามกระทำการเป็นทนายความหรือลบบชื่อออกจากทะเบียน หรืออาจมีคำสั่งให้มีการพิจารณาคดีใหม่
4. แต่งตั้งทนายความผู้รับผิดชอบสำนวน (Counsel) เพื่อปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการสืบสวนคดีมรรยาททนายความ
5. สอดส่องดูแลความประพฤติของสมาชิก
6. คอยประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ เช่น ศาล คณะกรรมการไต่สวน ⁷²

2. คณะกรรมการไต่สวน (Hearing Committees)

องค์ประกอบ การแต่งตั้งและการถอดถอน

การแต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวนให้แต่งตั้งกรรมการจำนวน 3 คนใน

⁷² Standard 3.4-3.5, ABA Standards for Lawyer Discipline and Disability Proceeding 1979.

จำนวนนี้กรรมการจำนวน 2 คนให้แต่งตั้งจากนักกฎหมาย(Lawyer members) ส่วนอีก 1 คนให้แต่งตั้งจากบุคคลภายนอกที่ไม่เป็นหรือไม่เคยเป็นนักกฎหมายมาก่อน (Public members) อย่างไรก็ตามที่ประธานกรรมการไต่สวนต้องมาจากนักกฎหมาย ประธานกรรมการและกรรมการฯได้รับการแต่งตั้งโดยคณะกรรมการ มรรยาททนายความ มีวาระในการดำรงตำแหน่งตามที่คณะกรรมการ มรรยาทจะเป็นผู้กำหนดแต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินกว่า 2 วาระไม่ได้ นอกจากนี้ คณะกรรมการไต่สวนยังได้รับหลักประกันที่จะไม่ถูกถอดถอนออกจากตำแหน่ง ในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ เว้นแต่จะได้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการไต่สวน

คณะกรรมการไต่สวนมีหน้าที่ รับคำฟ้อง คำให้การ รับคำร้องขอให้มีการ พิจารณาคดีใหม่ ตรวจสอบสำนวนการสืบสวนและข้อ เสนอแนะของทนายความผู้รับผิดชอบสำนวน(Counsel) พิจารณาไต่สวนคดีมรรยาททนายความ สรุปข้อเท็จจริงข้อ กฎหมายและข้อ เสนอแนะ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ มรรยาทเพื่อมีคำวินิจฉัยต่อไป⁷³ ประธานกรรมการจะทำหน้าที่ประธานการไต่สวนและต้องปฏิบัติตาม ข้อ บังคับว่าด้วยการพิจารณาคดีมรรยาท

3. ทนายความผู้รับผิดชอบสำนวน(Counsel)

ทนายความผู้รับผิดชอบสำนวนจะคัดเลือกจาก ทนายความที่ได้รับ อนุญาตให้ว่าความในมลรัฐนั้นๆ แต่ไม่รวมถึงทนายความฝึกหัด

คณะกรรมการ มรรยาททนายความ(The Board)จะเป็นผู้แต่งตั้งและ กำหนดอำนาจหน้าที่ของทนายความผู้รับผิดชอบสำนวน

อำนาจหน้าที่ของทนายความผู้รับผิดชอบสำนวน

1. ปฏิบัติหน้าที่ในการรับคำร้องเรียนเกี่ยวกับการประพฤติของทนาย

⁷³ Standard 3.6-3.7, ABA Standards for Lawyer Discipline.

ความตรวจสอบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประพฤติผิดมรรยาทของทนายความ หมายความว่าข่าวสารนั้นจะมาจากแหล่งใด สืบสวนคดีมรรยาททนายความซึ่งหากปรากฏว่ามี การประพฤติผิดมรรยาทจริง ก็ต้องดำเนินการฟ้องร้องต่อคณะกรรมการไต่สวนต่อไป

2. ติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบ ในการดำเนินคดี มรรยาท

3. คอยสอดส่องดูแลความประพฤติของสมาชิก ⁷⁴

4.3.2 วิธีพิจารณาคดีมรรยาททนายความ

โดยทั่วไปการดำเนินการสอบสวนและพิจารณาในคดีมรรยาททนายความ จะเริ่มต้นเช่นเดียวกับคดีแพ่ง โดยเริ่มจากการร้องเรียนหรือข่าวสารอื่นๆ ซึ่ง ส่วนใหญ่จะเป็นการร้องเรียนที่มาจากภายนอก ลูกความ คู่ความของทนายความผู้ ถูกกล่าวหา ผู้พิพากษา การดำเนินการสอบสวนอาจเริ่มขึ้นจากทนายความผู้รับผิดชอบ ส่วน (Counsel) ได้รับคำร้องเรียนของบุคคลหรือนิติบุคคลหรือเมื่อกทนาย ความผู้รับผิดชอบส่วนได้พบหรือได้รับข่าวสารข้อมูลจากแหล่งใดก็ได้ ลักษณะของ การร้องเรียน คำร้องเรียนหรือข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับทนายความไม่จำเป็นต้อง มีการยืนยันใดๆ หรือจะต้องอยู่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งโดยเฉพาะ

การตรวจสอบข้อมูลโดยทนายความผู้รับผิดชอบส่วน (Counsel) ทั้งนี้ ที่ได้รับคำร้องเรียนหรือข้อมูลเกี่ยวกับทนายความ ทนายความฯจะต้องตรวจสอบว่า คำร้องเรียนนั้น ได้เกี่ยวข้องกับทนายความผู้ถูกกล่าวหาอย่างไร และอยู่ในเขต อำนาจศาลหรือไม่ และคำร้องเรียนดังกล่าวหากมีมูลความจริง (prima facie) จะถือว่าเป็นการประพฤติผิดมรรยาททนายความได้หรือไม่

การสืบสวนโดยทนายความฯ (Counsel) จะดำเนินการโดยการสืบสวน คำร้องเรียนหรือข้อมูลใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับทนายความที่รับอนุญาตให้ปฏิบัติงานในเขต

⁷⁴ Standard 3.8-3.9, ABA Standards for Lawyer Discip line.

ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมรับข้อเสนอก็ให้มีการตักเตือนและหรือคุมประพฤติ ให้มีการดำเนินการไต่สวนในคดีมรรยาทอย่างเป็นทางการ (Initiation of a formal disciplinary Proceeding)

การงดการดำเนินคดีไว้ชั่วคราว

ในกรณีที่พบว่าได้มีการดำเนินคดีทางแพ่ง ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาได้เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในคดีนั้น หรือทนายผู้ถูกกล่าวหาตกเป็นจำเลยในคดีอาญาที่กำลังดำเนินอยู่ หรือได้ถูกสอบสวนในคดีประพฤติผิดมรรยาททนายความในเขตอำนาจศาลอื่นๆ ที่ผู้ถูกกล่าวหาได้ปฏิบัติหน้าที่ทนายความอยู่ หรือได้มีการดำเนินการใด ๆ ที่คล้ายกันกับการลงโทษในคดีมรรยาททนายความอยู่ก่อนแล้ว กรณีเช่นนี้ให้หยุดการดำเนินคดีไว้ชั่วคราว ⁷⁶

การตรวจสอบ ทบทวนโดยประธานคณะกรรมการไต่สวน (Hearing Committee Chairman) ข้อสรุป ข้อเสนอแนะใด ๆ จากทนายความฯ (Counsel) ต้องได้ผ่านการตรวจสอบ และทบทวนโดยประธานคณะกรรมการไต่สวนที่ได้รับการแต่งตั้งโดย คณะกรรมการมรรยาททนายความ (The board) ซึ่งประธานฯ อาจเห็นด้วยหรือให้มีการแก้ไขปรับปรุง หรือไม่เห็นด้วยกับข้อสรุป และข้อเสนอใด ๆ ของทนายความฯ (Counsel) หรือจะให้มีการสอบสวนเพิ่มเติมก็ได้ ซึ่งในกรณีที่ประธานคณะกรรมการไต่สวนได้มีคำสั่งให้แก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือมีคำสั่งให้ทำการสืบสวนเพิ่มเติม หากทนายความฯ (Counsel) ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าวของประธานคณะกรรมการไต่สวนแล้วอาจมีการขออุทธรณ์ คำสั่งดังกล่าวให้ประธานคณะกรรมการไต่สวนอีกคณะหนึ่ง ซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดย คณะกรรมการมรรยาททนายความ (The Board) เช่นกัน ให้เป็นผู้พิจารณาสำนวนสืบสวนดังกล่าวอีกครั้ง ซึ่งประธานคณะกรรมการไต่สวนคณะที่สองอาจเห็นชอบกับข้อสรุปและ ข้อเสนอแนะของทนายความฯ (Counsel) หรือข้อสรุปและ

⁷⁶ Standard 8.10 (e), ABA Standards for Lawyer Discipline.

ข้อเสนอแนะของประธานกรรมการไต่สวนคณะแรกก็ได้ ซึ่งความเห็นหรือคำสั่ง
ของประธานคณะกรรมการไต่สวนคณะที่สองนี้ให้ถือเป็นที่สุด ภายในหน่วยงานนี้ ⁷⁷

ในกรณีที่ทนายความฯ (Counsel) เสนอข้อสรุปและข้อเสนอแนะใน
สำนวนสืบสวน หลังจากการสืบสวนเสร็จสิ้นแล้วและไม่มีการอุทธรณ์จากทนาย
ความฯ (Counsel) ในกรณีที่ประธานคณะกรรมการไต่สวนไม่เห็นด้วยกับข้อสรุป
และข้อเสนอแนะในสำนวนการสืบสวน ขั้นตอนต่อไปจะต้องมีการแจ้งให้ผู้กล่าวหา
ได้รับทราบถึงการดำเนินคดีภายหลังการสืบสวนเสร็จสิ้น ซึ่งถ้าหากผู้กล่าวหา
ไม่เห็นด้วยหรือไม่พอใจกับการดำเนินการหลังการสอบสวน ผู้กล่าวหาสามารถ
อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการมรรยาททนายความ (The Board) ได้ ซึ่งคณะกรรมการ
มรรยาททนายความ (The Board) อาจเห็นชอบหรือเปลี่ยนแปลงหรือไม่
เห็นชอบ ด้วยกับการดำเนินการดังกล่าวหรือสั่งให้มีการสืบสวนเพิ่มเติมต่อไปได้
ซึ่งในขั้นตอนดังกล่าวหลังการสืบสวนนี้ ผู้ถูกกล่าวหาไม่มีสิทธิอุทธรณ์ใด ๆ
ต่อคณะกรรมการมรรยาททนายความ (The Board) ได้ เพราะถือเป็นขั้นตอน
ระหว่างทนายความผู้รับผิดชอบสำนวนฯ กับผู้กล่าวหาเท่านั้น

อย่างไรก็ตามเมื่อคณะกรรมการมรรยาททนายความ (The Board)
รับอุทธรณ์ของผู้กล่าวหาไว้พิจารณาและมีคำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดแล้ว หากผู้กล่าว
หาไม่เห็นด้วยหรือไม่พอใจต่อคำสั่งดังกล่าวของคณะกรรมการมรรยาททนายความ
(The Board) ผู้กล่าวหาอาจนำเรื่องดังกล่าวร้องต่อศาล (The Court) เพื่อ
ให้มีการพิจารณาทบทวนมาตรการนั้นใหม่ ซึ่งการร้องขอให้ศาลพิจารณาทบทวนใหม่
นี้ควรจะเป็นกรณีที่ผู้กล่าวหาแสดงให้เห็นว่า หน่วยงานสอบสวนได้ดำเนินกระบวนการ
พิจารณาไปโดยปราศจากเหตุผลที่หนักแน่นหรือไม่มีเหตุผลเพียงพอ เท่านั้น

หลังการสืบสวน ถ้าการพิจารณาคดีสามารถสิ้นสุดลงได้โดยทนายความฯ
(Counsel) มีคำสั่งให้ตักเตือน (Admonition) หรือการคุมประพฤติ (Probation)

⁷⁷ Standard 8.11-8.12, ABA Standards for Lawyer
Discipline.

โดยไม่มีการอุทธรณ์ของผู้กล่าวหา ทนายความฯ (Counsel) จะต้องแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบเป็นลายลักษณ์อักษรถึงคำสั่งตกเตือน หรือคำสั่งคุมประพฤติและสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาในการที่จะขอให้มีการดำเนินกระบวนการพิจารณาอย่างเป็นทางการ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมรับมาตรการหรือคำสั่งตกเตือน หรือการคุมประพฤติ โดยผู้ถูกกล่าวหาจะต้องคัดค้านเป็นลายลักษณ์อักษร ยื่นต่อทนายความฯ (Counsel) ภายในระยะเวลาที่กำหนด ดังนั้นหากผู้ถูกกล่าวหาไม่ยื่นคำคัดค้านการลงโทษตกเตือน หรือการคุมประพฤติภายในระยะเวลาที่กำหนด จึงถือได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาเห็นชอบและยินยอมรับโทษดังกล่าว ซึ่งบันทึกการตกเตือนนี้จะมีผลต่อทนายความผู้ถูกกล่าวหา ในกรณีที่ประพฤติผิดในคดีมรรยาทที่เกิดขึ้นอีกในภายหลัง อันจะนำมาพิจารณาประกอบในการตัดสินลงโทษสำหรับการประพฤติผิดมรรยาททนายความในความผิดที่เกิดภายหลัง

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมรับการตกเตือน หรือคัดค้านการคุมประพฤติ การลงโทษตกเตือนหรือการคุมประพฤติจะถูกยกเลิก และการดำเนินกระบวนการพิจารณาอย่างเป็นทางการต้องเกิดขึ้น ซึ่งขั้นตอนการดำเนินการคล้ายกับการปฏิเสธการประนีประนอมยอมความในคดีแพ่ง หรือการตกลงกันในการสารภาพผิดในคดีอาญา ซึ่งทำให้ต้องมีการดำเนินคดีต่อไป

ความจริงในการปฏิเสธที่จะยอมรับการตกเตือนหรือการคุมประพฤติ และทำให้ผู้ถูกกล่าวหาถูกฟ้องดำเนินคดีอย่างเป็นทางการ และอาจถูกลงโทษขั้นหนักกว่าโทษตกเตือน ไม่ได้เป็นการขัดหรือฝ่าฝืนขั้นตอนตามกฎหมายมากไปกว่า การที่บุคคลถูกฟ้องในคดีอาญาที่ต้องเสี่ยงต่อการถูกตัดสินให้มีความผิดและบทลงโทษที่หนักกว่าถ้าหากเขาไม่ยอมรับสารภาพในความผิดข้อหาที่เบากว่า

การฟ้องคดีมรรยาททนายความ (Formal Charges)

หากการสอบสวนพบว่าพฤติการณ์ของผู้ถูกกล่าวหาเป็นความผิดในคดีมรรยาทจริงและอยู่ในขั้นที่จะต้องถูกฟ้องเป็นคดี หรือในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาปฏิเสธการตกเตือน หรือการคุมประพฤติ ทนายความฯ (Counsel) จะเป็นผู้เตรียมคำฟ้อง ซึ่งคำฟ้องนี้จะต้องทำเป็นลายลักษณ์อักษร เนื้อหาในคำฟ้องต้องชัดเจนและเป็น

ธรรมพที่จะให้ผู้ถูกกล่าวหาเข้าใจถึงพฤติการณ์อันเป็นความผิดในคดีมรรยาท
ทนายความ

การยื่นฟ้อง ทนายความฯ (Counsel) ต้องยื่นคำฟ้องต่อคณะกรรมการ
มรรยาทฯ นอกจากนี้ทนายความฯ ต้องจัดส่งสำเนาคำฟ้องส่งให้แก่ผู้ถูกกล่าวหา
และนำส่งหลักฐานการรับสำเนาคำฟ้องของผู้ถูกกล่าวหาต่อคณะกรรมการมรรยาท
ทนายความ (The Board)

การดำเนินขั้นตอนในการพิจารณาคดี

การดำเนินกระบวนการพิจารณาในคดีมรรยาทโดยทั่วไป จะต้องไม่เปิดเผยจนกว่าจะมีการยื่นฟ้องและแจ้งข้อกล่าวหาขึ้น ขั้นตอนต่าง ๆ ที่ดำเนินการจะต้องรักษาเป็นความลับ ยกเว้นในกรณีที่มีการมีเงื่อนไขเหตุการณ์เป็นตัวตัดสินและสถานภาพของการสอบสวน อาจเปิดเผยได้ถ้าหาก

- ก. ผู้ถูกกล่าวหาได้ยกเว้นการรักษาความลับ
- ข. การดำเนินคดีมีพื้นฐานจากการตัดสินให้มีความผิดในคดีอาญายุก่อน
- ค. การดำเนินคดีเป็นเรื่องที่กล่าวหา และกลายเป็นเรื่องที่รู้กันอยู่ทั่วไปแล้ว ⁷⁸

ถ้าหากผู้ถูกกล่าวหาได้รับการยกเว้นสิทธิในการรักษาความลับ หรือถ้าหากเรื่องที่ถูกกล่าวหาเป็นที่รู้กันอย่างกว้างขวางในที่สาธารณะ พื้นฐานการต้องรักษาความลับก็ไม่มีอีกต่อไป นอกจากนี้แล้วการปฏิเสธที่จะรับรู้เรื่องราวของหน่วยงานทางวินัยในการสอบสวน เมื่อมีการกล่าวถึงทนายความผู้ถูกกล่าวหา ซึ่งเป็นที่รู้กันอยู่ทั่วไป จะทำให้หน่วยงานทางวินัยเกิดภาพพจน์ที่ว่าไม่สนใจหรือไม่ได้รับรู้เรื่องที่มีการกล่าวหา ซึ่งไม่ได้ปกป้องชื่อเสียงของทนายผู้ถูกกล่าวหาเลย

อย่างไรก็ตามเมื่อมีการยื่นคำฟ้องและแจ้งข้อกล่าวหาแล้ว การดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปควรเป็นที่เปิดเผยต่อสาธารณะชนได้ ยกเว้นในกรณี

⁷⁸ Standard 8.24 , ABA Standards for Lawyer Discipline.

ก. การโต้แย้งของคณะกรรมการไต่สวน (The Hearing Committee) หรือคณะกรรมการมรรยาททนายความ หรือศาล

ข. ข้อมูลทางคณะกรรมการไต่สวน (The Hearing Committee) ได้มีคำสั่งให้ปกปิดเป็นความลับ⁷⁹

การแก้ข้อกล่าวหา

เมื่อผู้ถูกกล่าวหาได้รับสำเนาตั้งกล่าวแล้ว ภายในระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้หลังจากได้รับสำเนาตั้งกล่าวแล้ว ผู้ถูกกล่าวหาจะต้องยื่นคำแก้ข้อกล่าวหาโดยทำเป็นลายลักษณ์อักษร ยื่นแก่คณะกรรมการมรรยาทฯ พร้อมทั้งส่งสำเนาคำแก้ข้อกล่าวหาให้แก่ ทนายความฯ ที่ทำการสืบสวนในชั้นแรกด้วย ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยื่นคำแก้ข้อกล่าวหาภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหายอมรับผิดตามข้อกล่าวหา

การไต่สวนคดีมรรยาททนายความ เมื่อมีการยื่นคำกล่าวหาและผู้ถูกกล่าวหายื่นคำแก้คำกล่าวหา ต่อคณะกรรมการมรรยาทฯ แล้ว คณะกรรมการมรรยาทฯ จะต้องมอบสำนวนการสืบสวนของทนายความผู้รับผิดชอบสำนวน คำกล่าวหาและคำแก้คำกล่าวหา ให้แก่คณะกรรมการไต่สวนเพื่อทำหน้าที่ไต่สวนต่อไป

ประธานคณะกรรมการไต่สวน (The Chairman of the Hearing Committee) ซึ่งได้รับมอบให้ทำการไต่สวนคดี อาจเรียกประชุมคณะกรรมการของตนกับทนายความฯ และผู้ถูกกล่าวหาก่อนการไต่สวน เพื่อชี้แจงเหตุการณ์เรื่องราวให้กระจ่างแจ้ง และเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้มีการบังคับหรือยอมรับ และใช้พยานหลักฐานที่มีอยู่ไม่ให้ขัดแย้งกัน

การไต่สวนในแต่ละครั้งต้องทำการจดบันทึก และมีการลงลายมือชื่อของ ประธานกรรมการไต่สวน กรรมการไต่สวน และผู้ถูกกล่าวหาไว้ทุกครั้ง ผู้ถูกกล่าวหาจะต้องปรากฏตัวต่อหน้าคณะกรรมการไต่สวนในการไต่สวนด้วย

⁷⁹ Standard 8.25, ABA Standards for Lawyer Discipline.

สิทธิของผู้ถูกกล่าวหาที่จะมีทนายความเป็นผู้แทนในคดี ผู้ถูกกล่าวหาหาสามารถที่จะมีทนายความเป็นตัวแทนในคดีได้

การออกหมายเรียกตัว (Subpoenas) ทั้งผู้ถูกกล่าวหาและทนายความฯ (Counsel) มีสิทธิที่จะขอออกหมายเรียกตัว พยานบุคคล พยานเอกสารและพยานวัตถุต่าง ๆ ได้

การซักถามพยานฝ่ายตรงข้าม ทั้งผู้ถูกกล่าวหาและทนายความผู้รับผิดชอบส่วน (Counsel) มีสิทธิซักถามพยานของอีกฝ่ายหนึ่งได้

การยกเว้นความรับผิดชอบของพยาน (Immunity of Witnesses) พยานจะได้รับการคุ้มกันในความผิด จากการฟ้องร้องค่าเสียหายในทางแพ่งในการติดต่อสื่อสารกับหน่วยงานทางวินัยฯ และการให้ปากคำด้วยพยานในขั้นตอนของการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีมรรยาททนายความทั้งหมด

ภาระการพิสูจน์ความจริง (Burden of Proof) ภาระการพิสูจน์ความผิดในคดีมรรยาททนายความนั้นตกอยู่กับฝ่ายทนายความฯ (Counsel) ที่จะพิสูจน์ให้เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดซึ่งเป็นความผิดในคดีมรรยาททนายความจริง โดยต้องมีหลักฐานที่ชัดเจนและเชื่อถือได้ ซึ่งมาตรฐานของหลักฐานที่ใช้พิจารณาในคดีมรรยาททนายความนั้น มาตรฐานน้ำหนักพยานที่เสนอนั้นจะต้องมีน้ำหนักมากกว่ามาตรฐานน้ำหนักพยานที่ใช้ในคดีแพ่งทั่วไป แต่อย่างไรก็ไม่จำเป็นต้องเคร่งครัดอย่างหลักฐานแบบเหนือข้อสงสัยใดๆ ที่สมเหตุสมผล ที่จำเป็นใช้กันในคดีอาญา การดำเนินขั้นตอนทางวินัยของทนายความนั้นไม่ใช่เป็น ทั้งคดีแพ่งและคดีอาญา หากแต่เป็น *sui generis* ^{๘๐}

รายงานของคณะกรรมการไต่สวนในคดีมรรยาททนายความ

ทันทีที่กระบวนการไต่สวนได้เสร็จสิ้นลง คณะกรรมการไต่สวนจะต้องจัดทำรายงานเป็นลายลักษณ์อักษรเสนอต่อคณะกรรมการมรรยาทฯ (The Board) โดยต้องเสนอข้อเท็จจริงที่ได้จากการไต่สวนข้อสรุปในแง่กฎหมาย และข้อเสนอ

^{๘๐} Standard 8.38, ABA Standards for Lawyer Discipline.

แนะในการดำเนินการต่อไป

การทบทวนข้อสรุปและข้อเสนอแนะโดยคณะกรรมการมรรยาทฯ (The Board) เมื่อคณะกรรมการไต่สวนได้เสนอรายงานการไต่สวนของตน พร้อมข้อสรุปและข้อเสนอแนะมายังคณะกรรมการมรรยาทฯ (The Board) แล้ว คณะกรรมการมรรยาทฯ จะต้องทำการทบทวนรายงานผลการไต่สวนคดีดังกล่าว โดยจะต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาและทนายความฯ (Counsel) ในการยื่นยันบันทึกข้อโต้แย้ง คำพูดโต้แย้งในระหว่างการไต่สวนของคณะกรรมการไต่สวนอีกครั้ง แต่การทบทวนรายงานไต่สวนของคณะกรรมการมรรยาทฯ นี้ ไม่อนุญาตให้อ้างพยานหลักฐานเพิ่มเติม เพราะจะทำให้หาข้อยุติในเรื่องข้อเท็จจริงได้ยาก ในระหว่างการทบทวนคณะกรรมการมรรยาทฯ จะไม่ยอมรับและพิจารณาหลักฐานที่ไม่เคยอ้างใช้ในคณะกรรมการไต่สวนเลย ยกเว้นในกรณีที่มีการแจ้งให้ทั้งผู้ถูกกล่าวหาและทนายความฯ ได้ทราบ และมีโอกาสในการโต้แย้ง

4.3.3 คำพิพากษา

การตัดสินโดยคณะกรรมการมรรยาทฯ ภายหลังจากได้มีการพิจารณา ทบทวนสำนวนการไต่สวนแล้ว คณะกรรมการมรรยาทฯ อาจพิจารณาเห็นชอบตาม หรือให้มีการแก้ไข หรือไม่เห็นด้วยกับข้อสรุปและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการไต่สวน (The hearing Committee) คณะกรรมการมรรยาทฯ ต้องจัดทำรายงานสรุปข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายรวมทั้งคำตัดสินลงโทษ

หลังจากคณะกรรมการมรรยาทฯ มีคำตัดสินออกมาแล้ว ผู้ถูกกล่าวหาและทนายความฯ อาจอุทธรณ์คำวินิจฉัยดังกล่าวต่อศาล (Court) ซึ่งในทางปฏิบัติรายงานของคณะกรรมการมรรยาทฯ ทั้งหมดจะต้องยื่นให้แก่ ศาลในทุกกรณี เว้นแต่ในกรณี⁸¹

⁸¹ Standard 8.48, ABA Standards for Lawyer Discipline.

ก. คำกล่าวหา^{นั้น}ได้ถูกยกฟ้องและทนายความผู้รับผิดชอบส่วน
(Counsel) มิได้ทำการอุทธรณ์ต่อศาล

ข. คณะกรรมการมรรยาทฯ ได้มีคำวินิจฉัยลงโทษ แต่ผู้ถูกกล่าวหาและ
ทนายความฯ ไม่ได้อุทธรณ์

การพิจารณาคดีมรรยาทของศาล^{นั้น} ผู้พิพากษาจะต้องพิจารณาจาก
สำนวนการสอบสวน รายงานของคณะกรรมการไต่สวน รายงานของคณะกรรมการ
มรรยาทฯ ที่ได้จากการพิจารณาคดี^{ที่}เท่านั้น ซึ่งในทางปฏิบัติรายงานและข้อสรุปเสนอ
แนะของคณะกรรมการมรรยาทฯ เป็นเพียงข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางให้ศาล
พิจารณาต่อไปเท่านั้น ศาลอาจไม่เห็นด้วยหรือแก้ไขเป็นอย่างอื่นได้หรือศาลอาจ
จะเพิ่มหรือลดโทษตามที่คณะกรรมการมรรยาทฯ เสนอมาได้

อย่างไรก็ดีในทางพิจารณาคดีมรรยาทในชั้นศาล^{นี้} ศาลจะไม่ยอมรับ
และพิจารณาพยานหลักฐานที่ไม่เคยอ้างอิงมาในชั้นไต่สวน เว้นแต่กรณีมีการ
แจ้งต่อผู้กล่าวหาและทนายความฯ (Counsel) และมีการเปิดโอกาสให้มีการ
ซักถามพยานดังกล่าวได้ ซึ่งถ้าหากมีการพบพยานหลักฐานใหม่ที่มีน้ำหนักน่าเชื่อ
ว่าควรให้มีการพิจารณาใหม่ คดีมรรยาทดังกล่าวควรถูกส่งกลับไปยังคณะกรรมการ
ไต่สวน

ในการพิจารณาชั้นศาล^{นั้น} ผู้ถูกกล่าวหาและทนายความฯ (Counsel)
จะต้องมาศาลและให้ปากคำกับศาลตามสำนวนสอบสวนที่ทำไว้ข้างต้น ในชั้นสอบสวน
เพื่อเป็นการสรุปให้ศาลฟังก่อนการตัดสินคดี

การตัดสินคดีมรรยาท ศาลจะต้องมีคำตัดสินเป็นลายลักษณ์อักษรโดยต้อง
มีคำตัดสินพร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบคำตัดสินด้วยเสมอ ซึ่งเหตุผลหรือความเห็น
ของศาลที่อยู่ในคำตัดสิน^{นั้น} ไม่เพียงเพื่อเป็นเหตุผลประกอบในคำตัดสินเท่านั้น
แต่ยังใช้เป็นแนวบรรทัดฐาน (Precedent) ในการตัดสินคดีที่จะเกิดขึ้นในอนาคต
ด้วย นอกจากนี้แล้วการปฏิบัติเช่นนี้ปัจจุบันถูกนำมาใช้ในคดีมรรยาทเกือบทุกคดี
โดยการบันทึกความเห็นและเหตุผลในการตัดสินในคดีมรรยาททนายความในทุกคดี

มรรยาทจะเสรีจึ้นลง ผลกระทบจากการห้ามกระทำการชั่วคราวนี้ ทำให้
 ทนายความผู้นั้นต้องแจ้งให้ลูกค้าความของตน ผู้พิพากษา ทนายคู่ความ ทราบถึงค่า
 สิ่งห้ามกระทำการชั่วคราวของตน ทนายความผู้นั้นจะต้องยื่นคำร้องขอถอนคดีใน
 กรณีที่จำเป็น ส่งคืนเอกสารและทรัพย์สินต่าง ๆ แก่ลูกค้า หรือบุคคลที่เป็นเจ้า
 ของ และแจ้งให้บุคคลเหล่านั้นทราบ ดินเงินค่าทนายความที่จ่ายล่วงหน้าคืน ลบชื่อ
 ออกจากสมุดโทรศัพท์ เอกสารกระดาษพิมพ์ต่าง ๆ หรือเครื่องหมายอื่นใดที่
 แสดงว่าตนกำลังทำงานด้านกฎหมาย ปิดสำนักงานกฎหมายของตนเองและ
 หยุดกิจกรรมใด ๆ ทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพกฎหมาย ^{๘๖}

กฎข้อบังคับโดยทั่วไปจะบังคับให้ทนายความที่ถูกห้ามชั่วคราว
 ต้องแจ้งให้ศาลและหน่วยงานทางวินัยทราบถึงขั้นตอนใดที่ต้องกระทำ และ
 กระทำไปเรียบร้อยแล้ว การผิดพลาดจากการกระทำในข้อบังคับดังกล่าวและ
 การไม่หยุดประกอบวิชาชีพทนายความ อาจมีผลทางด้านประพฤตินิติมรรยาทอื่น ๆ
 อีกและอาจเป็นความผิดอาญาฐานประกอบวิชาชีพโดยไม่มีใบอนุญาต

3. การลบชื่อออกจากทะเบียนทนายความ (Disbarment)

การลบชื่อออกจากทะเบียนทนายความเป็นการลงโทษสถานหนักที่สุด
 แม้ว่าการถูกลบชื่อ จะมีความหมายว่าต้องออกจากวิชาชีพตลอดไป แต่ในบางมลรัฐ
 ทนายความที่ถูกลบชื่ออาจขอกลับเข้าเป็นทนายความได้อีกในภายหลังโดยมีเงื่อนไข
 บางครั้งทนายความที่ขอกลับเข้าสู่วิชาชีพจะต้องสอบข้อสอบทั่วไป และข้อสอบ
 วิชาจริยธรรมนักกฎหมายอีกก่อนได้รับการอนุญาตให้กลับเข้าเป็นทนายความอีก ^{๘๗}

^{๘๖} Ibid., p. 129.

^{๘๗} Ibid., p. 130.